

کرونای سیاسی

نقشه خوانی عملیات روانی BBC در ماجراهای کرونا در ایران

۱۳۹۸ اسفندماه ۲۹

کاری از تحریریه سیاسی کanal حوزه‌ی روزنامه

@rozaneebefarda

فهرست مطالب

۵.....	مقدمه.
۶	تاریخچه کوتاهی از بی بی سی.....
۷	۱. نگاه آماری .....
۷	۱/۲. تقسیم بر اساس جغرافیای عناوین خبری .....
۱۱	۲/۲. نمودار رشد تطبیقی عناوین خبری .....
۱۲	۳/۲. جدول و نمودار موضوعی .....
۱۳	۴/۲. جدول و نمودار بر اساس بار مثبت، منفی یا خنثی .....
۱۴	۲. روش‌های عملیات روانی به کار رفته در اخبار بی‌بی‌سی .....
۱۴	۱/۳. برجسته‌سازی .....
۱۵	۲/۳. استناد مجازی و غیرقابل سنجش .....
۱۶	۳/۳. انگاره‌سازی .....
۱۹	۴/۳. شکست قدرت برتر .....
۲۱	۵/۳. پیش‌فرض گیری .....
۲۳	۶/۳. القای غم و نامیدی و ترس .....
۲۴	۷/۳. اهريم‌سازی و تحریف .....
۲۹	۸/۳. تحریک .....
۳۰	۹/۳. برتری فرد ضعیف .....

فهرست مطالب

۳	.....	۱۰. ۳. گواهی
۳۲	.....	۱۱. ۳. تفرقه
۳۳	.....	۱۲. ۳. روند حذف و انکار
۳۸	.....	۱۳. ۳. روند حمله و انهدام هدف
۴۲	.....	۱۴. ۳. روند نابرابر سازی
۴۲	.....	۱۵. ۳. تعامل
۴۳	.....	۱۶. ۳. ادعای بی طرفی
۴۴	.....	۱۷. ۳. علمی نمایی
۴۵	.....	۱۸. ۳. هویت زدایی و زیر سؤال بردن فرهنگ بومی
۵۰	.....	۱۹. ۳. ایجاد تردید و بی اعتمادی
۵۴	.....	۲۰. ۳. خودبرترینی
۵۵	.....	۲۱. ۳. استفاده از زبان تصویر
۶۱	.....	۲۲. ۳. دروغ گویی
۶۲	.....	۳. موضوعات محوری
۶۲	.....	۱. ۴. قرنطینه
۶۴	.....	۲. ۴. اختلال زندگی، ابتلا و مرگ
۶۵	.....	۳. ۴. ضعف‌ها و کمبودها
۶۵	.....	۴. ۴. مسائل پژوهشکی
۶۶	.....	۵. ۴. تقابل علم و هویت مذهبی
۶۶	.....	۶. ۴. بسته شدن مرز و خروج اتباع دیگر کشورها
۶۶	.....	۷. ۴. اقدامات دولتی
۶۸	.....	۴. نگاهی به سناریوی طراحی شده توسط بی‌بی‌سی
۶۹	.....	۱. ۵. داخلی
۶۹	.....	الف) بستر رسانه‌ای: ایجاد رعب و وحشت و یا س مهارنشدنی

۷۰	ب) ایجاد گستالت
۷۷	۵. خارجی
۷۷	گستلت بین ایران و همسایگان
۷۹	۵. روزشمار اخبار کرونا از دریچه عناوین خبری بی‌بی‌سی فارسی
۱۰۳	۶. جمع‌بندی
۱۰۴	منابع

مقدمه

این نوشه حاصل جمع‌آوری، دسته‌بندی تاریخی و موضوعی عناوین اخبار منتشر شده در پایگاه خبری بی‌بی‌سی فارسی (https://www.bbc.com/persian) و تحلیل محتوای آن عناوین است و از شش بخش تشکیل شده است:

۱. روزشمار از دریچه عناوین خبری

۲. نگاه آماری به عناوین جمع‌آوری شده

۳. روش‌های عملیات روانی به کار رفته در اخبار بی‌بی‌سی

۴. بررسی موضوعات محوری

۵. نگاهی به سناریوی طراحی شده توسط بی‌بی‌سی

۶. جمع‌بندی

بخش اول و دوم تنها با تکیه بر عناوین خبری بی‌بی‌سی و بخش سوم با محوریت متن اخبار و با هدف معرفی روش‌های عملیات روانی بی‌بی‌سی فارسی به مخاطبین محترم نوشته شد و برای تبیین هرچه بیشتر به یک یا چند نمونه از اخبار کارشده اشاره شد.

بخش چهارم نیز بر پایه موضوعات محوری بوده و به این سؤال پاسخ می‌دهد که هدف این رسانه سلطنتی از طرح موضوعات ذکر شده چیست؟ بخش پنجم نیز بر پایه مجموع داده‌ها، آمارها و تحلیل‌ها بوده و سناریوی کلان این رسانه را آشکار می‌کند.

امید است این نوشه سرفصلی باشد برای روشن‌گری هرچه بیشتر در زمینه خیانت‌های امپراتوری رسانه‌ای غرب.

تاریخچه کوتاهی از بی بی سی

BBC یا همان British broadcasting corporation شبکه خبری بریتانیاست که در سال ۱۹۲۷ میلادی شکل گرفت. در سال ۱۹۳۶ میلادی یک کanal تلویزیونی توسط این تشکیلات راه اندازی و در سال ۱۹۶۲ میلادی دومین کanal تلویزیون ملی افتتاح شد. شبکه بی بی سی از آن زمان تاکنون در جهت منافع بریتانیا در سراسر جهان فعالیت میکند.

فعالیتهای این شبکه که به طور خاص برای ایران سازماندهی شده اند، شامل رادیو، سایت اینترنتی و تلویزیون فارسی است. رادیو بی بی سی فارسی در ۸ دیماه ۱۳۱۹ در اوایل جنگ جهانی دوم، راه اندازی شد و براساس خط مشی شبکه بی بی سی، در مقاطع تاثیرگذار تاریخ سیاسی ایران همواره حضوری چشمگیر داشته است. این رادیو در آستانه انقلاب ۱۳۵۷ ایران پوشش گستردهای از وقایع و حوادث ایران داشت؛ به نحوی که حتی موجب اعتراض شاه ایران شد.

رادیو بی بی سی فارسی پس از پیروزی انقلاب نیز همواره در مخالفت با نظام جمهوری اسلامی ایران، اما با ادعای بی طرفی و با توصل به اصول حرفه‌ای القای آن، به پخش برنامه پرداخته است. فعالیتهای این رادیو با راه اندازی سایت فارسی شبکه بی بی سی تقویت شد و در ادامه، تلویزیون فارسی بی بی سی با همان اهداف و سیاستها، در ۲۵ دی ماه ۱۳۸۷ رسماً آغاز به کار کرد. (اردشیر زابلی، ۱۳۹۴، ص ۱۲۴)

تارنماه رسمی بی بی سی فارسی درباره تاریخچه آن می‌نویسد:

بی بی سی فارسی یک سازمان رسانه‌ای بزرگ بین المللی است که تلاش می‌کند اخبار و اطلاعات به صورت بی‌طرفانه در اختیار مخاطبان فارسی زبان خود در سرتاسر دنیا قرار دهد، بویژه در اختیار مخاطبان در ایران، افغانستان و تاجیکستان.

بی بی سی فارسی یک نهاد خبری چندرسانه‌ای است که اخبار و اطلاعات را از طریق تلویزیون، وبسایت، رادیو، تلفن همراه و ابزارهای الکترونیکی قابل حمل به مخاطبان ارائه می‌کند.

برنامه‌های بی بی سی فارسی در لندن تهیه می‌شود؛ در عین حال گزارشگران ما از شهرهای مختلف نیز نقش مهمی در تهیه این برنامه‌ها دارند...

سایت فارسی بی بی سی (bbcpersian.com) در ماه مه ۲۰۰۱ راه اندازی شد و هم اکنون اخبار و اطلاعات را به طور ۲۴ ساعته به خوانندگان سایت ارائه می‌کند (بی بی سی فارسی، ۱۳۹۵)

۱. نگاه آماری

تعداد کل عناوین کار شده: ۴۱۸ عنوان خبری^۱

۲/۱. تقسیم بر اساس جغرافیای عناوین خبری

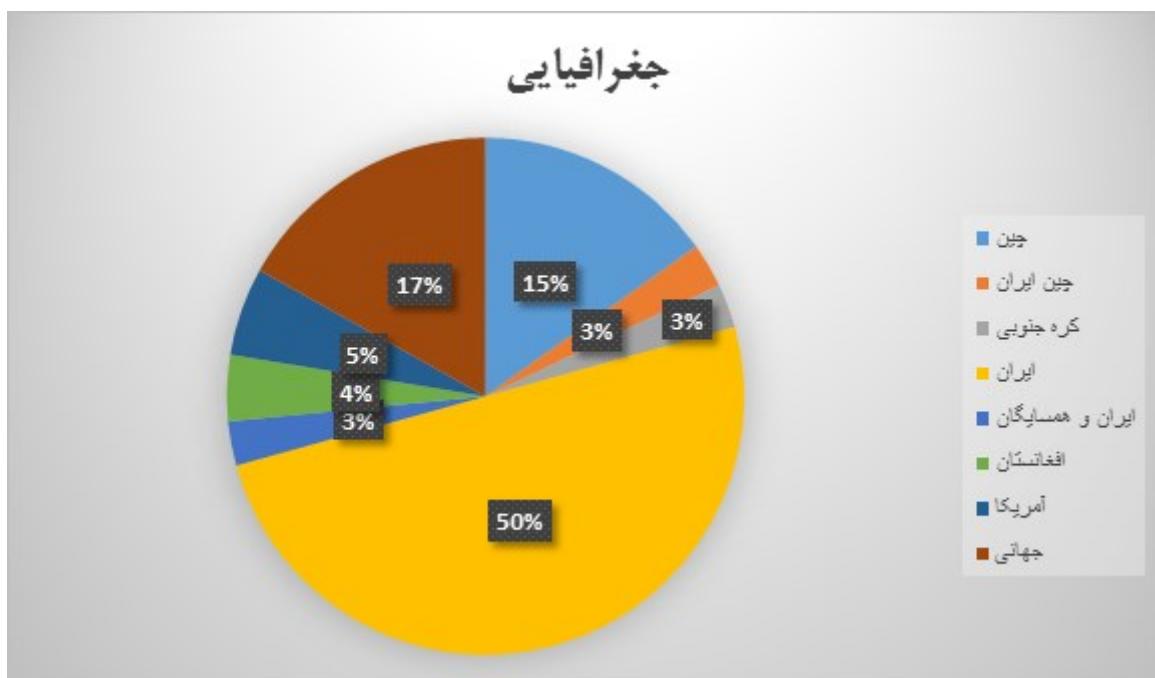
عنوان خبری	کشور
چین	۴۴
چین جهان	۲
چین آمریکا	۲
چین، آمریکا، کره جنوبی	۱
چین ایران	۸
چین افغانستان	۵
چین هنگ کنگ	۱
چین تاجیکستان	۱
چین ژاپن	۱
چین ژاپن آلمان	۱
چین استرالیا	۱

۱. با توجه به گستردگی عناوین خبری در بخش‌های مختلف آماری امکان ریزش یک تا سه خبر وجود دارد.

چین ایتالیا	۱
ژاپن	۳
ژاپن آمریکا	۱
هنگ‌کنگ	۴
هنگ‌کنگ آمریکا	۱
کره جنوبی	۸
کره جنوبی ایتالیا	۱
کره شمالی	۱
تاجیکستان	۳
ایران	۱۴۵
ایران و همسایگان	۸
ایران ترکیه	۱
ایران لبنان	۱
ایران افغانستان	۴
ایران تاجیکستان پاکستان	۱
ایران بحرین	۱
ایران عربستان	۱
ایران کانادا	۲
ایران ایتالیا	۱
ایران آمریکا	۶
ایران چین آمریکا	۱
ایران استرالیا	۱
ایران جهان	۲
افغانستان	۱۲
افغانستان ازبکستان	۱
افغانستان امارات	۱
ترکیه	۱
امارات	۱
عربستان	۱
رژیم صهیونیستی	۱
هند	۱

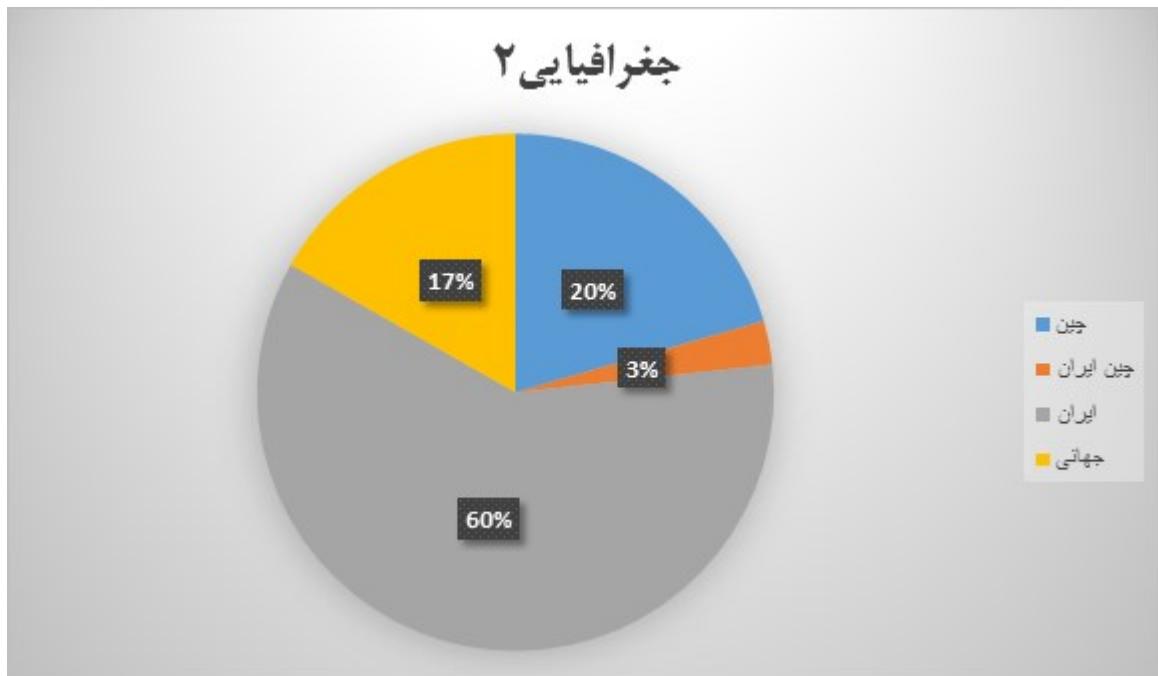
روسیه	۱
اروپا	۴
ایتالیا	۹
بریتانیا	۵
آلمان	۱
آمریکا	۱۶
آمریکا اروپا	۱
آمریکا کانادا	۲
استرالیا	۱
جهانی	۴۹

همان‌طور که از جدول فوق پیداست تمرکز خبری بیش‌تر بر روی سه محور: چین، ایران و فضای جهانی کار شده است. با در نظر نگرفتن عناوین مشترک^۱ نمودار مناطقی که به صورت خاص به آن پرداخته شده و بیش از ۵ خبر را به خود اختصاص داده‌اند به این صورت خواهد بود:

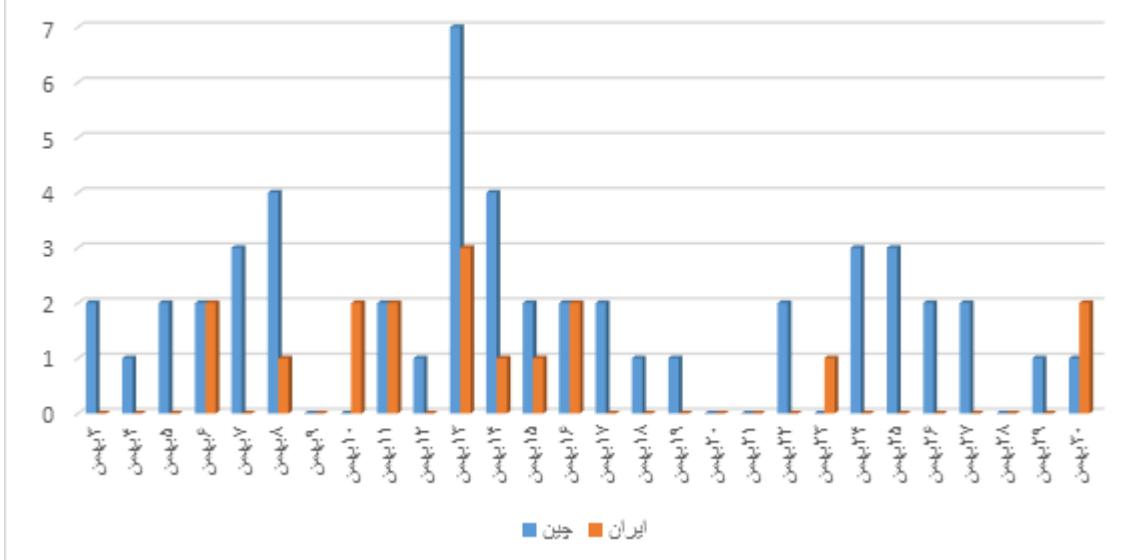
۱. مثل «چین هنگ کنگ» یا «ایران لبنان»

هم‌چنین بین سه محور چین و ایران و فضای جهانی؛ به عنوان سه محور اساسی خبری؛ با در نظر گرفتن موارد و عناوین مشترک نمودار این‌گونه خواهد بود :

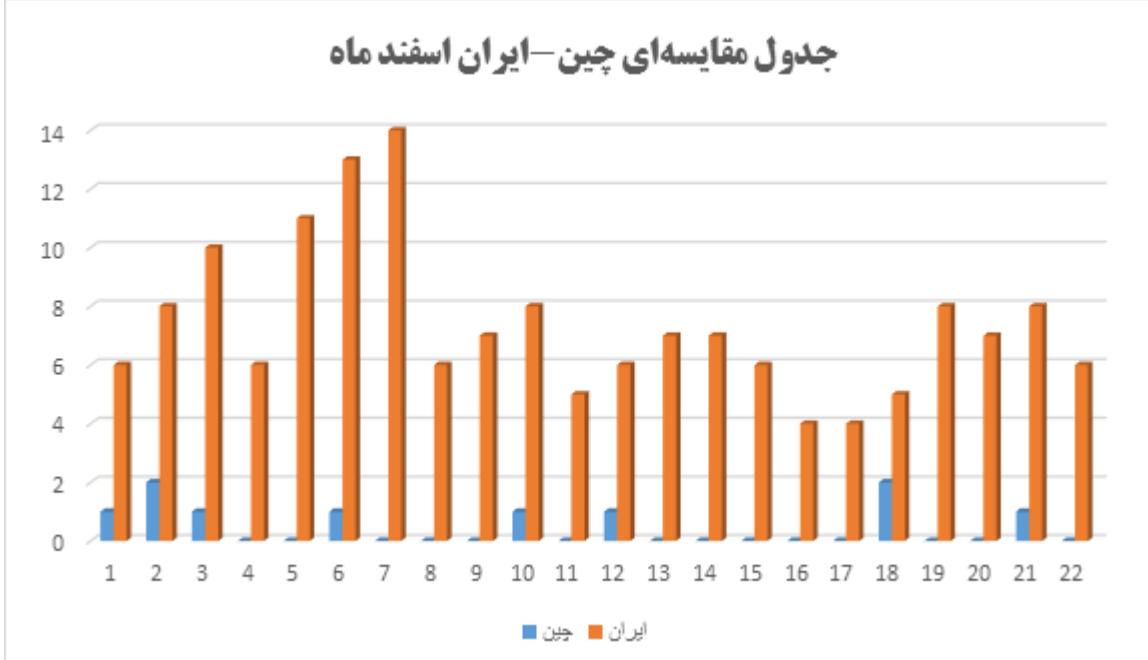

۲/۲. نمودار رشد تطبیقی عناوین خبری

جدول مقایسه چین- ایران بهمن ماه

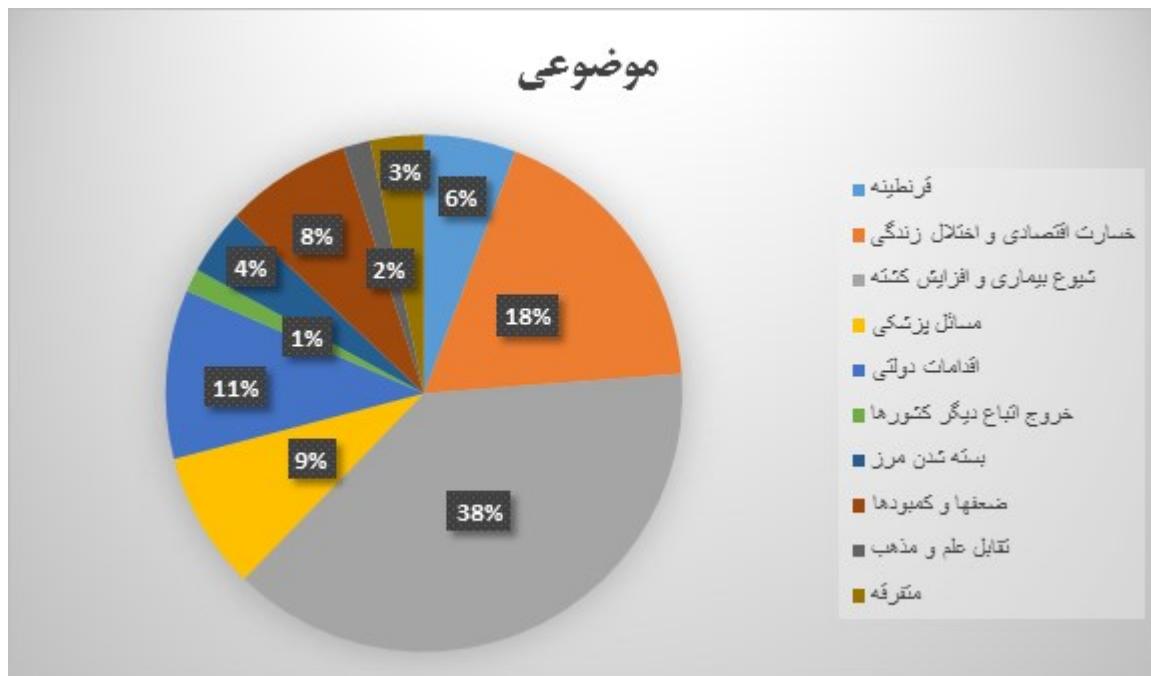

جدول مقایسه‌ای چین- ایران اسفند ماه

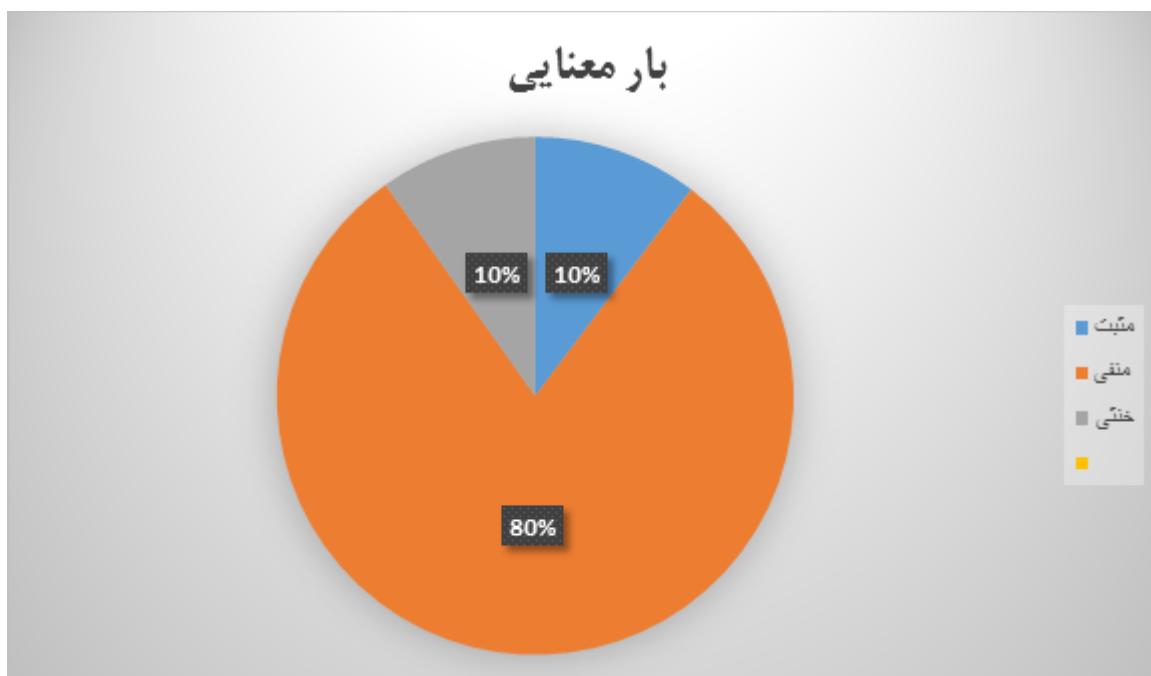
۲/۳ جدول و نمودار موضوعی

موضوع	تعداد خبر
قرنطینه	۲۴
خسارت اقتصادی و اختلال زندگی	۷۵
شیوع بیماری و افزایش کشته	۱۶۰
مسائل پزشکی	۳۶
اقدامات دولتی	۴۴
خروج اتباع دیگر کشورها	۶
بسسه شدن مرز	۱۷
ضعفها و کمبودها	۳۳
تقابل علم و مذهب	۷
متفرقه	۱۴

۴/۲. جدول و نمودار بر اساس بار مثبت، منفی یا خنثی

منفی	مثبت	خنثی
۳۳۷	۴۱	۳۹

۲. روش‌های عملیات روانی به کار رفته در اخبار بی‌بی‌سی

۱/۳. برجسته‌سازی

برجسته‌سازی، شایع‌ترین روش مورد استفاده رسانه‌هاست. درباره استفاده رسانه‌ها از این روش به نقل از کورت لنگ و گلاریز از پیش‌گامان فرضیه برجسته‌سازی رسانه‌ای می‌نویسنند: رسانه‌های جمعی توجه را به موضوعات خاص سوق می‌دهند. آن‌ها از چهره‌های سیاسی تصاویر عمومی می‌سازند. آن‌ها همواره موضوعاتی را مطرح می‌کنند که افکار عمومی ناگریر باشد درباره آن‌ها فکر کنند. (علی‌محمد نائینی و دیگران، ۱۳۹۶، ص ۹۱)

بی‌بی‌سی فارسی نیز از این روش رایج در جریان بحران کرونا استفاده نموده است. او با تولید اخبار کرونا در خصوص درگیری چین با این بیماری از ^۳ بهمن به برجسته‌سازی مسئله کرونا در ذهن مخاطب خود پرداخت و در ادامه با گزینش اخبار مربوط به قرنطینه؛ این راه‌کار مورد اختلاف را به عنوان برجسته‌ترین و بهترین راه مقابله با کرونا به مخاطب القا کرد.^۱

به علاوه بی‌بی‌سی فارسی بیش از این‌که به بازتاب اقدامات دولت‌ها در مقابله با کرونا و هم‌چنین تأثیرات مشیت آن پردازد، بیش‌تر اخبار مربوط به نگرانی‌ها، شیوع و کشته‌های این بیماری پرداخت و از این طریق بعد هولانگیز این بیماری را برjestه کرد.

برجسته‌سازی نقاط ضعف ایران

۱. این در حالی است که با شیوع جدی کرونا در بریتانیا مسئولان دولتی این کشور نه تنها از راهکار قرنطینه استفاده نکردند بلکه مراکز و مراسم غیرضروری را هم تعطیل نکردند.

یکی از موضوعات ثابت بر جسته شده توسط بی‌بی‌سی و دیگر رسانه‌های بیگانه بر جسته‌سازی ضعف‌های جمهوری اسلامی ایران است که مسئله کرونا هم از این قاعده مستثنی نبود. این رسانه برای بر جسته کردن نقاط ضعف جمهوری اسلامی روش‌های مختلفی را پیاده کرد که در ادامه تبیین خواهد شد.

بر جسته‌سازی نقش مذهب در شیوع کرونا

بی‌بی‌سی تلاش می‌کند که شیوع کرونا را به هر طریقی شده به مذهب و دیانت ارتباط دهد. به متن زیر توجه کنید:

«در کره جنوبی، موارد ابتلا به ویروس کرونا در اعضای یک فرقه مذهبی افزایش یافته از این رو از حدود ۹ هزار نفر عضو این فرقه خواسته شده که خود را قرنطینه کنند.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۲ اسفند) در شرایطی که ویروس کرونا در سرتاسر جهان شیوع یافته معلوم نیست اعضای یک فرقه مذهبی که خود نیز قربانی این ویروس‌اند چه خصوصیتی داشتند که این رسانه؛ این خبر خاص را بر جسته می‌کند. این روش نیز در بخش «هویت‌زدایی» با تفصیل بیشتر تبیین خواهد شد.

۳/۲. استناد مجازی و غیرقابل سنجش

یکی از روش‌های رایج در رسانه‌ها ادعا و استنادی است که صحت‌سنجی آن یا ممکن نیست یا بسیار سخت است. به ادعای بی‌بی‌سی توجه کنید:

«از شهر وندان ووهان و هوانگ‌گوانگ خواسته شده که محل سکونت خود را ترک نکنند و از تجمع در مکان‌های عمومی خودداری کنند. این شرایط نگرانی‌هایی را نسبت به کمبود مواد غذایی ایجاد کرده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۳ بهمن) خبرنویس بی‌بی‌سی مشخص نکرده ادعای نگرانی نسبت به کمبود مواد غذایی مستند به چه تحقیق آماری یا میدانی است و چه کسانی و چند درصد از مردم یا مسئولین نسبت به این مسئله نگرانی دارند. طبیعتاً صحت‌سنجی این ادعا نیز به راحتی برای مخاطب ممکن نیست.

هم‌چنین به متن زیر عکس (کار شده در تاریخ ۶ بهمن) توجه کنید:

با خواندن متن مشخص می‌شود این انتقادات فراوان مورد تأیید کارشناسان رسمی نبوده و توسط برشی فعالان فضای مجازی مطرح شده که البته میزان کم یا زیاد بودن این انتقادات هم مشخص نیست و تنها ادعایی از جانب خبرنویس بی‌بی‌سی است و استنادی مجازی محسوب می‌شود.

این شبیه در خصوص تقابل مذهب و بهداشت و علم نیز به کار رفت و عدم قرنطینه قم را به مذهب ربط دادند:

«دلایل زیادی درباره عدم قرنطینه قم طرح شده است. برشی می‌گویند جایگاه این شهر به عنوان یکی از مرکز مهم مرجعیت شیعه در عدم قرنطینه این شهر نقش داشته است.» (امید منتظری، ۶ اسفند)

نکته مهم این که این خط از سوی مسئولان بالادستی سازمان بهداشتی نیز القا می‌شود:

«مایک رایان، مدیر برنامه فوریت‌های سلامت و درمان سازمان جهانی بهداشت گفت: "ما باید مکانیسم دقیق نحوه شیوع بیماری و آنچه که در ایران اتفاق افتاده است را بفهمیم، واضح است که آنجا تجمعاتی برای مراسم‌های مذهبی برگزار می‌شود و افرادی که شرکت می‌کنند به جاهای دیگر سفر می‌کنند".» (بی‌بی‌سی فارسی، ۶ اسفند) معلوم نیست این مسئول سازمان بهداشت به اصطلاح جهانی بر پایه چه سند علمی و جامعه‌شناختی و دین‌شناسی شیوع بیماری را به تجمعات مذهبی ربط داده است؟

۳/۳. انگاره‌سازی

هر کدام از ما نسبت به اشیاء یا حوادث پیرامون مان شناخت و تعریف خاصی داریم. انگاره‌سازی رسانه‌ای به این معناست که یک رسانه شناخت و تعریف شما از اشیاء را بر اساس آنچه می‌خواهد تغییر دهد. به طور مثال رسانه‌های آمریکا پیش از جنگ عراق این نبرد را به عنوان یک پدیده بشروعستانه و موافق با امنیت ملی کشورشان جلوه دادند و آن را توجیه کردند.

انگاره‌سازی نسبت به کرونا

با بررسی اخبار مربوط به کرونا؛ خبرگزاری بی‌بی‌سی در تلاش بود که ویروس کرونا را با شاخصه‌های زیر تعریف کند: ویروس کرونا یک ویروس مرموز، مرگبار، مخل اقتصاد و زندگی، باعث قحطی و کمبود غذا، مایه ترس و نگرانی، سرقت و ناامنی و آسیب اجتماعی، سردرگمی، از دست رفتن سرگرمی‌های دوست‌داشتنی، مایه انزوای بین‌الملل، عامل تضعیف مذهب است.

به طور مثال به عنوان زیر توجه کنید:

بی‌بی‌سی فارسی در حالی این عنوان را برای جهت‌دهی خبری خود انتخاب کرده که کمبود غذایی تنها ادعای یک دانشجوی افغانستانی به نام جمال‌زی بوده است و معلوم نیست چقدر صحت دارد و در صورت صحت چه قدر به کرونا و تعطیلی مراکز مربوط به آن مربوط است. اما خوانش خبر در نهایت این را به مخاطب منتقل می‌کند که شیوع کرونا می‌تواند عاملی برای قحطی و کمبود غذایی باشد. ادعای غیرمستندی که در برخی اخبار دیگر منتشر شده توسط بی‌بی‌سی وجود داشت و به آن اشاره شد.

در مثال دیگر کرونا عامل انزوای شهروندان معرفی شده است:

«با شیوع ویروس کرونا، دولت از مردم خواست به ووهان سفر نکنند و شهروندان ووهان هم در خانه بمانند. برای همین جشن نو امسال را خیلی از ساکنان شهر در انزوا سپری کردند.» ادعای انزوای «خیلی از ساکنان شهر ووهان» در حالی است که این شهر شش میلیون پرجمعیت در کل چین است و حدود ۱۰ میلیون جمعیت دارد و ادعای انزوای شهروندان در چنین شهر پرجمعیتی چندان به واقع نزدیک نمی‌نماید.

به عنوان خبری زیر نیز می‌توان اشاره کرد:

ویروس کرونا همه چیز را متوقف می‌کند؛ از پروازها گرفته تا مسابقات ورزشی

۱۰ بهمن ۱۳۹۸ - ۳۰ زانویه ۲۰۲۰

با شیوع ویروس جدید کرونا، کشورهای بیشتری دست به کار مقابله شده‌اند. پروازهای چند شرکت هواپیمایی خارجی به چین لغو شده است. روسیه هم مرزهایش را به روی چین بسته و صدور ویزا برای چینی‌ها را متوقف کرده است. این ویروس که باعث بیماری حاد تنفسی می‌شود تا حال جان صد و هفتصاد نفر را گرفته و هزاران نفر را مبتلا کرده است. هنوز موردی در ایران گزارش شده اما دو تبعه چین با عالم آنفلوآنزای مشکوک به کرونا در یکی از بیمارستان‌های تبریز بستری شده‌اند.

فرین عاصمی گزارش می‌دهد.

ویروس کرونا با این خبر عامل اختلال مطلق زندگی معرفی شده است.

انگاره‌سازی نسبت به قرنطینه

بی‌بی‌سی فارسی پس از این‌که با تکرار و بر جسته‌سازی قرنطینه را به عنوان راه اول مقابله با کرونا معرفی می‌کند به انگاره‌سازی نسبت به این عمل می‌پردازد و آن را با ویژگی‌های هراس‌انگیزی مثل تنهایی و انسوا... به مخاطب خود معرفی می‌کند. به عنوان زیر دقت کنید:

فهرست | BBC Account | BBC

فارسی NEWS |

صفحه اول | یخچن زندگه | ویدیو | اخبار افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

ویروس کرونا؛ فرازهایی از دفتر خاطرات یک زن تنها در ووهان
چین

همراهانی

۱۳۹۸ زانویه ۱۰ - ۲۰۲۰ بهمن ۳۰

سپس در قالب خاطراتی که ادعا می‌کند از گیو جیانگ (مددکار اجتماعی ۲۹ ساله چینی) دریافت کرده انگاره‌های زیر را از نگاه شهروند یک شهر قرنطینه شده به مخاطب القا می‌کند:

حیرت و سردگمی، تنش اجتماعی، انبار کردن مواد غذایی، کمبود مواد غذایی، سکوت ترسناک دنیای پیرامون، امکان طول کشیدن قرنطینه حتی به مدت یک‌سال، افسردگی، بیچارگی، ترس، اندوه، ترس از مرگ، وسوس خرید، سانسور دولتی، مشغولیت شدید ذهنی، جدایی و شکاف بین مردم، امکان سوء استفاده حکومت از قدرت، کاهش امید به زندگی.

هم‌چنین به عنوان گذاری خبر زیر دقت کنید:

گزارش‌گر بی‌بی‌سی ذیل این عنوان در قالب مصاحبه با یکی از ساکنان شهر ووهان مفاهیم زیر را از شرایط قرنطینه به مخاطب خود انتقال می‌دهد:

کمبود لوازم آزمایشگاهی برای تشخیص کرونا، کمک نکردن مردم به خانواده‌های بیمار، نبود تخت جheet بستره بیمار، نبود امکانات پزشکی، نبود امکانات اولیه مثل بخاری در محل‌های قرنطینه، نبود تغذیه مناسب در محل‌های قرنطینه، نبود دکتر در محل قرنطینه، ترجیح مرگ بر قرنطینه، درگیری بسیاری از مردم شهر قرنطینه شده با بیماری، نبود امید به زندگی.

۳/۴. شکست قدرت برتر

چن در نظر ایرانیان یک قدرت برتر اقتصادی و جهانی است از همین رو شکست خوردن یا پیروزی این دولت بر شیوع کرونا تأثیر روانی مستقیمی بر جامعه ایرانی می‌گذارد.

توصیف بی‌بی‌سی فارسی از دولت چین در برابر ویروس کرونا به طرز غیرمستقیم و البته مشهود؛ تا ۲۹ بهمن؛ یک چهره شکست‌خورده و منزوی است که توان مهار این ویروس را ندارد.^۱ به گزارش زیر که در تاریخ ۱۲ بهمن منتشر شد توجه کنید:

«مقام‌های چین می‌گویند که ویروس کرونا تاکنون جان حدود ۲۶۰ نفر را گرفته و دست‌کم دوازده هزار نفر به آن مبتلا شده‌اند. آمریکا و استرالیا ورود مسافران چینی را ممنوع کرده اند و شماری از کشورها مرزهای خود را با چین بسته اند. پزشکان

۱. البته برای اثبات ادعای بی‌طرفی به صورت موردی و محدود و در ضمن سایر اخبار به تأیید عمل کرد چین توسط بهداشت جهانی اشاره می‌کند ولی بلاfacile انتقادات ادعایی علیه این دولت را هم طرح می‌کند تا تأیید سازمان بهداشت جهانی را خشی کند.

و پرستاران در هنگ کنگ اعتصاب کرده‌اند و از دولت می‌خواهند مرز با سرزمین اصلی را ببندد. چین هر روز بیشتر ایزو ۹۰۰۱ شود. سازمان بهداشت جهانی می‌گوید این راهش نیست و بستن مرزهای رسمی مقابله با ویروس را دشوارتر می‌کند.» (شیدا هوشمندی، ۱۲ بهمن)

هم‌چنین به عنوان گذاری زیر دقت کنید:

ضربات کشنده ویروس کرونا به اقتصاد چین

۱۳ بهمن ۱۳۹۸ - ۲ فوریه

مخاطب ایرانی که دید منفی نسبت به اقتصاد داخلی و دید مثبتی به خبرگزاری بی‌بی‌سی داشته باشد با دیدن این عنوان با خود می‌گوید وقتی ویروس کرونا برای اقتصاد ابرقدرتی همچون چین کشنده باشد؛ برای اقتصاد ایران قطعاً هیچ چیز باقی نخواهد گذاشت.

ویروس کرونا؛ انزوای عمیق چین، تمہیدات کشورها برای مقابله با ویروس

۱۳ بهمن ۱۳۹۸ - ۲ فوریه

البته با اعلام رسمی کشف بیمار کرونایی در ایران این سیاست رسانه‌ای تغییر کرد و این رسانه در مواردی تلاش کرد که از چین را به عنوان یک الگوی موفق معرفی کند. با خوانش اخبار بی‌بی‌سی در خصوص اقدامات چین، این اخبار متمرکز بر قرنطینه شهرهای چینی بوده است که قهراً الگوی قرنطینه را برای مخاطب بر جسته می‌کند. بنابراین می‌شود گفت این تغییر رویکرد صرفاً برای بر جسته کردن غیرمستقیم این الگو بوده و جنبه عینی یا علمی ندارد.

۳/۵. پیش‌فرض‌گیری

یکی از تکنیک‌های مورد استفاده بی‌بی‌سی فارسی پیش‌فرض‌گیری است. این رسانه برای القای قرنطینه به عنوان تنها راه کار مؤثر مقابله با کرونا از این روش استفاده کرده است.

در همین راستا به عنوان گزارش زیر نیز توجه کنید:

عنوان انتخاب شده توسط گزارش‌نویس بی‌بی‌سی نمونه‌ای از روش پیش‌فرض‌گیری است. نویسنده استفاده از قرنطینه برای مقابله با کرونا را مسلم و پیش‌فرض گرفته و تنها در خصوص چگونگی آن گزارش می‌دهد.

پیش‌فرض‌گیری لزوم توقف پروازهای چین در ۱۳ بهمن

یکی از مناقشات جدی علیه عمل کرد جمهوری اسلامی در مواجهه با مسئله کرونا متوقف نکردن پروازهای چین به ایران بوده است. در همین راستا؛ گزارش‌گر بی‌بی‌سی لزوم توقف پروازهای چین را پیش‌فرض گرفته و این‌گونه عنوان‌گذاری کرد:

کرونا در راه؛ ایران هنوز پروازهای چین را متوقف نکرده

این در حالی است که حتی طبق همین گزارش بی‌بی‌سی هم در آن تاریخ فقط آمریکا و استرالیا مرزها را بستند و روسیه، نیوزلند، ژاپن، سنگاپور، اندونزی^۱ ... تنها به اعمال محدودیت اکتفا کردند نه این که پروازها را به طور کلی متوقف کنند. به علاوه طبق همین گزارش؛ سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده که بستن مرزها کار را سخت‌تر می‌کند چراکه مردم به سفرهای غیرقانونی رو می‌آورند. (شیدا هوشمندی، ۱۳ بهمن) بی‌بی‌سی در گزارش دیگری در این زمینه می‌نویسد:

« سخنگوی سازمان جهانی بهداشت هشدار داده است بستن مرزها می‌تواند روند شیوع بیماری را تسريع کند چون مشوق عبور و مرور غیررسمی از مرز است. او گفته است غربالگری در مرزها، بهترین کار برای جلوگیری از شیوع این ویروس است. » (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۳ بهمن)

پیش‌فرض گیری نسبت به منشأ کرونا: حیوانات وحشی چینی

فهرست BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | یخن زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

ویروس کرونا؛ کدام حیوان وحشی بیماری را به انسان داد؟

هلن بریگز
بی‌بی‌سی

۱۳۹۸ فوریه ۰۶ - آسفند ۲۵

* در این عنوان خبری؛ این که حیوان وحشی بیماری را منتقل کرده پیش فرض گرفته شده و فقط سؤال اینجاست که کدام حیوان؟ این در حالی است که منشأ انسانی و دست‌ساز این بیماری احتمالی جدی علیه انگلیس و آمریکاست.

فهرست BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | یخن زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

چرا افکار عمومی به گزارش‌های رسمی ایران درباره کرونا بی‌اعتماد است

رضا مرادی
تحریریه فکرت‌نامه

۱۳۹۸ فوریه ۲۹ - آسفند ۱۰

۱. از کشور اندونزی در گزارش دیگری از بی‌بی‌سی نام برده شده بود. (بی‌بی‌سی، ۱۳ بهمن)

* نمونه دیگری از پیشفرض گیری با هدف اعتمادزدایی. گزارش‌نویس بی‌بی‌سی بی‌اعتمادی افکار عمومی را پیشفرض گرفته و تنها به دنبال علت آن است.

۶.۳. القای غم و نامیدی و ترس

* القای بن‌بست و نامیدی مطلق در عنوان کارشده توسط روزنامه‌نگار.

بی‌بی‌فارسی ۱۲ روز عملیات روانی و رسانه‌ای انجام می‌دهد تا نام یک ویروس را با ترس و یأس و نامیدی گره بزند و در نهایت این‌گونه می‌نویسد:

«نام ویروس کرونا حالا با ترس گره خورده است. ویروسی که شهر ووهان چین را به شهر اشباح تبدیل کرد، هر چند روز یک بار، پایش به شهر و کشوری تازه می‌رسد...» (فیض مسیحا، ۱۵ بهمن)

تردد درباره ورود ویروس کرونا به ایران

*ایجاد حس تردید همراه با انتظار و ترس از عوامل شتاب‌زای گسترش هراس فردی و اجتماعی است که گزارش‌نویس بی‌بی‌سی از این روش استفاده کرده است.

هم‌چنین بی‌بی‌سی با اعلام شیوع کرونا در ایران این جمله از کریس ویتی را در خبرهای مختلف تکرار می‌کند:

«پروفسور کریس ویتی، بالاترین مقام پژوهشگی انگلستان و مشاور ارشد دولت بریتانیا نیز شیوع ویروس کرونا در ایران را "سیار نگران‌کننده" خواند و گفت به همین دلیل توصیه‌های جدیدی برای کسانی که از ایران به بریتانیا می‌آیند ارائه شده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۶ اسفند)

۷/۳. اهریمن‌سازی و تحریف

یکی از روش‌های رسانه‌ای برای تحریف چهره دشمن، اهریمن‌سازی از اوست. بی‌بی‌سی تلاش کرد ایران را محور شیوع کرونا در کل جهان جلوه دهد و او را پیش چشم مردم خود و مخاطبان فارسی زبان از دیگر کشورها منفور کند. به خبرنوسی زیر دقت کنید:

«دیروز یک زن سی ساله که از ایران به کانادا رفته مبتلا به ویروس کرونا تشخیص داده شد؛ این زن هفته گذشته از ایران به کانادا سفر کرده بود. امروز هم اولین مورد ابتلا به ویروس کرونا در لبنان تایید شد؛ بر اساس این گزارش فرد مبتلا زنی است که از ایران به لبنان سفر کرده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۲ اسفند) معلوم نیست که آیا زن ایرانی مسافر کانادا در آن کشور این بیماری را به کسی منتقل کرده یا نه و یا اولین کسی بوده که در کانادا علائم بیماری را داشته یا نه. اما این نوع خبرنوسی موجب القای چهره‌ای اهریمنی ایرانی‌ها در شیوع جهانی کرونا می‌شود.

به خبر زیر توجه کنید:

The screenshot shows the BBC Persian News homepage. At the top, there are navigation links for 'Farsi' and 'BBC Account'. Below that is a red banner with the word 'NEWS' and 'فارسی' (Persian). The main headline reads 'ویروس کرونا با مسافری از ایران به لبنان رسید' (The virus has spread from Iran to Lebanon via a traveler). Below the headline is a social media sharing bar with icons for email, Twitter, Facebook, and others. At the bottom of the page, there is a footer with the date '۱۳۹۸ فوریه ۰۲ - ۰۲:۱۳' and the text 'به همراهی' (With the support of).

این در حالی است که در متن همین خبر آمده است:

«به گفته وزارت بهداشت لبنان دو مورد مشکوک دیگر تحت مراقبت هستند.» اما بی‌بی‌سی توضیح نداده که آیا این دو مورد مشکوک هم از ایران آمده بودند یا نه؟ با فردی از ایران مرتبط بودند یا خیر؟

هم‌چنین خبر ابتلا در هرات را این‌گونه گزارش می‌دهد:

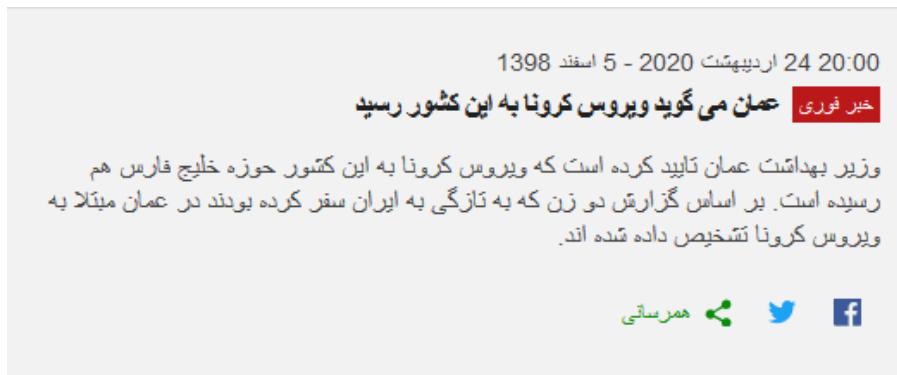
« سه مورد مشکوک هم در هرات گزارش شده که "بتابزگی از شهر قم بازگشته‌اند و عالیم ویروس کرونا را دارند ". »(بی‌بی‌سی فارسی، ۴ اسفند)

کرونا در ایران و خطر انتقال به بقیه کشورها در
گفتگو با آرش علایی

۱۳۹۸-۱۴۰۰ فروردین

*خط ابران هراسی توسط بی بی سے به صورت حدی دنیال مہ شود.

اولین مورد ابتلا به کرونا در عراق 'یک طلبه ایرانی است'

 همسانی

1398 فوریه 05 - 2020 آسفند 24

ذیل همین خبر آمده است:

«وزیر بهداشت افغانستان هم اعلام کرد که اولین مورد ابتلا به ویروس کرونا در این کشور یک مرد ۳۵ ساله است که پیشتر

به شهر قم سفر کرده بود.))

فهرست BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | یقین زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد | داد

اولین موارد ابتلا به کرونا در پاکستان و گرجستان: 'هر دو مسافر ایران'

همرسانی

۱۳۹۸ ۰۷ - اسفند ۲۶ فوریه

هم چنین بی بی سی در خبری دیگر می نویسد:

« به گفته برخی ناظران، نحوه اطلاع رسانی وجود تردید جامعه نسبت به صداقت مقامات در این باره باعث شده است تا رهنماوهای منابع دولتی برای مقابله با گسترش این بیماری به طور کامل توسط مردم به اجرا گذاشته نشود و زمینه گسترش بیشتر بیماری را فراهم آورد.

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در مطلبی تحت عنوان "دستورالعمل برای شیوع وسیع ویروسی: ایران به تهدید جهانی تبدیل می شود" گفته است که بی اعتمادی مردم ایران نسبت به حکومت باعث شده است تا اطلاع رسانی رسمی در این زمینه را باور نکنند و توصیه های مراجع رسمی را تلاشی برای پرده پوشی و به مخاطره انداختن جان خود بدانند.

این روزنامه تردید مردم نسبت به مقامات و منابع رسمی را ناشی از عملکرد حکومت نه تنها در اطلاع رسانی "قطره چکانی" در مورد این بیماری بلکه در ارتباط با موضوعاتی مانند سقوط هوایی اولکراینی و سوابق دیگر حکومت دانسته و هشدار داده است که شرایط کنونی ایران را به یک خطر عمدی برای جهان تبدیل کرده است.

نیویورک تایمز افزوده است که با وجود درخواست مقامات وزارت بهداشت برای مقابله با زمینه های شیوع گستردۀ تر بیماری در قم، زیارتگاه واقع در این شهر همچنان به روی جمعیت زایران باز است. این روزنامه در مورد تهدیدات ناشی از وضعیت موجود در ایران هشدار داده است.

روزنامه گاردین نیز در مورد اتهام پرده پوشی مقامات گزارشی منتشر کرده است.» (بی بی سی فارسی، ۱۶ اسفند الـ)

بی‌بی‌سی در خبری دیگر نیز می‌نویسد:

« ایران یکی از سه کشور به غیر از چین است که بیم آن می‌رود به بدل شدن کووید-۱۹ به یک همه گیری جهانی دامن بزند. دو کشور دیگر کره جنوبی و ایتالیا هستند... آقای پومپئو گفت: "اخراج خبرنگاران ما باز دیگر یک مشکل دولتی به نام سانسور را عیان می‌کند که به سارس و حالا ویروس جدید کرونا منجر شده، که می‌تواند عواقب مرگبار داشته باشد". »

او به شیوع ویروس دیگر کرونا یعنی سارس (سندروم حاد تنفسی) در سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ آن هم از چین اشاره داشت.

وزیر خارجه آمریکا گفت: "اگر چین به خبرنگاران خود و خبرنگاران خارجی و کادر پزشکی اجازه می‌داد آزادانه حرف بزنند و تحقیق کنند، مقام‌های چینی و سایر کشور آمادگی خیلی بیشتری برای رسیدگی به این چالش داشتند". (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۷ اسفند)

« بالاروس، بریتانیا، امارات متحده عربی، کویت، بحرین، لبنان، افغانستان، پاکستان و استونی در شمال اروپا جملگی موارد تازه بیماری را در کسانی که از ایران سفر کرده اند ثبت کرده اند. بسیاری از این کشورهای همسایه ایران مرزهای زمینی خود با ایران را موقتاً بسته‌اند». (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۹ اسفند)

« اولین مورد ابتلا در قطر از ایران آمده است

وزارت بهداشت قطر روز شنبه ۲۹ فوریه از شناسایی اولین مورد ابتلا به ویروس کرونا خبر دادند. به گزارش رویترز این بیمار یک مرد ۳۶ ساله قطری است که به تازگی از ایران به قطر بازگشته است و وضعیت او خوب گزارش شده است. (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۰ اسفند)

« آذربایجان مرزهایش با ایران را بست؛ سومین مورد کرونا هم از ایران آمده. در پی شیوع کرونا در ایران، جمهوری آذربایجان از بستن موقعی مرزهایش با ایران خبر داد شبکه خبری وان نیوز، که از باکو پخش می‌شود اعلام کرد که جمهوری آذربایجان به دلیل خطر سرایت ویروس کرونا مرزهایش را با ایران "به طور موقت بسته است".

مقامات آذربایجان می‌گویند که این تصمیم را به توصیه سازمان بهداشت جهانی گرفته اند و آن را به مقامات ایران اطلاع داده اند. بر اساس این گزارش مرزهای ایران و آذربایجان امروز (شنبه ۲۹ فوریه، ۱۰ اسفند) از ساعت ۱۶ به وقت محلی برای مدت دو هفته بسته می‌شود. امروز آذربایجان سومین مورد تایید شده ابتلا به کرونا را در این کشور تایید کرد. اولین مورد یک شهروند روس بوده است که از ایران به باکو سفر کرده است و دو مورد دیگر دو شهروند آذربایجان بودند که از سفر به ایران بازگشته بودند. هر سه آنها در قرنطینه هستند و تحت درمان قرار دارند. (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۰ اسفند)

« براساس اعلام وزارت بهداشت گرجستان تست کرونا یک مورد که به ایران سفر کرده بود مثبت بوده است. این سومین مورد ابتلا به کرونا در گرجستان بوده و اولین مورد ابتلا نیز مربوط به فردی بوده که از ایران سفر کرده بود. این فرد در هنگام ورود به

گرجستان متوقف شده و برای آزمایش به بیمارستان منتقل شده بود. دومین فرد مبتلا به کرونا در گرجستان هم مربوط به فردی بود که از ایتالیا به این کشور سفر کرده بود.» (بی بی سی فارسی، ۱۰ اسفند)

فرماندار نیویورک: نخستین بیمار ویروس کرونا در این ایالت از ایران آمده است

[همسانی](#) [م](#) [Twitter](#) [Telegram](#) [f](#)

۱۳۹۸ ۱۲ - ۲ مارس 2020

فرماندار نیویورک می‌گوید حال زن بیمار وخیم نیست

فهرست BBC Account BBC

فارسی | NEWS

[صفحه اول](#) | [یخچ زنده](#) | [ویدیو](#) | [تلوزیون](#) | [رادیو](#) | [ایران](#) | [آفغانستان](#) | [جهان](#) | [هتر](#) | [ورژنه](#) | [اقتصاد](#) | [دان](#)

بحرين: ۷۷ مسافر بازگشتی از ایران کرونا دارند

[همسانی](#) [م](#) [Twitter](#) [Telegram](#) [f](#)

۱۳۹۸ ۲۱ - ۲۱ مارس 2020

این حجم از اخبار که البته راستی آزمایی هم نشده، علاوه بر این که چهره زشت و اهربیمنی از ایران ارائه می‌کند و او را محور شرارت و شیوع کرونا در جهان معرفی می‌کند خاصیت دیگری هم دارد و به صورت واضح، ذهن‌ها را از اتهامی که علیه آمریکا و انگلیس در خصوص ساخت ویروس کرونای منحرف کرده و به کشورهای دیگری مثل چین و ایران و ایتالیا منحرف می‌کند.

گفتگی است اگر نهادهایی همچون وزارت خارجه با این موج برخورد جدی نکنند ممکن است ایران به عنوان متهم جدی در مجتمع حقوقی بین‌الملل مطرح شود و تمام این محتوا نیز در قالب پرونده‌سازی علیه ایران به کار گرفته شود.

۳/۸. تحریک

یکی از تکنیک‌های رسانه‌ای تحریک مردم علیه مسئولین کشور است. در شناخت روش تحریک باید دید جامعه هدف رسانه‌ها چه کسانی هستند؟

با خوانش اخبار منتشر شده در این بنگاه خبری می‌بینیم که قشر ضعیف جامعه هدف تحریک این رسانه است. بی‌بی‌سی در قالب گزارش‌های شبه‌علمی سعی می‌کند قشر ضعیف را به صورت خاص در معرض این بیماری جلوه دهد. او برای اثبات مدعای خود می‌نویسد:

«شهرنشینان فقیر اغلب در رشته هایی کار می کنند که با نظافت و بهداشت سر و کار دارد و این نوع کارها خطر تماس آنها با منابع و ناقلان بیماری ها را افزایش می دهد. همچنین ممکن است به دلیل تغذیه بد و قرار داشتن در معرض هوای کثیف یا شرایط غیربهداشتی، سیستم مصنویت بدنی این گروه ضعیف تر باشد و اگر مريض شوند ممکن است توانایی پرداخت هزینه مراقبت‌های پزشکی را نداشته باشند.» (تیم بنتون، ۱۲ بهمن)

علاوه بر این‌که این ادعا مستند به هیچ پژوهش علمی نشده، دلیل مطرح شده نیز توانایی اثبات مدعای را ندارد چراکه شهرنشینان ثروتمند نیز به تناسب شغل یا موقعیت مکانی که دارند می‌توانند در معرض ناقلان بیماری کرونا باشند کما این‌که برخی از چهره‌های شاخص سیاسی و اقتصادی و... مبتلا به این بیماری شدند. ضمن این‌که طبق توصیه بی‌بی‌سی یکی از راه‌های پیشگیری از کرونا سبک زندگی سالم است که بخشی از شهرنشینان ثروتمند چنین سبک زندگی ندارند علاوه بر این؛ این‌که بیماران فقیر توانایی پرداخت پزشکی را نداشته باشند اختصاصی به کرونا ندارد و نکته جدیدی در تحلیل جامعه هدف ویروس کرونا محسوب نمی‌شود.

تحریک برای بستن مرزها با چین

یکی از تحریک‌های رسانه‌ای بی‌بی‌سی در خصوص بستن مرزها با چین اجرا شد. این در حالی است که سخنگوی بهداشت جهانی این عمل را مؤثر ندانسته و حتی تسریع شیوع کرونا را با اتخاذ این تصمیم محتمل می‌داند.

بی‌بی‌سی با برجسته‌سازی و تکرار اعتراض کارکنان بیمارستان هنگ‌کنگ و اعتراض مدنی آنان با هدف بستن مرزهای چین به تحریک غیرمستقیم مخاطب ایرانی می‌پردازد و الگوی رفتاری هنگ‌کنگ را به ایرانیان معرفی می‌کند.

The screenshot shows the BBC Farsi News homepage. At the top, there's a navigation bar with links to 'فهرست' (Table of Contents), 'BBC Account', and the BBC logo. Below the navigation is a red banner with the word 'NEWS' and 'فارسی' (Farsi) in white. Underneath the banner, there's a headline in Persian: 'ویروس کرونا؛ اعتصاب کارکنان بیمارستان هنگ کنگ و درخواست برای بسته شدن مرز با چین'. The main content area features a photograph of a woman wearing a face mask and raising her fist, standing in front of a banner with Chinese characters. Below the photo is a credit to 'GETTY IMAGES'.

ویروس کرونا؛ اعتصاب کارکنان بیمارستان هنگ کنگ و درخواست برای بسته شدن مرز با چین

۱۴ - ۱۴ بهمن ۱۳۹۸ | ۱۴ فروردین ۲۰۲۰ | ۵ متریانی

۹/۳. برتری فرد ضعیف

برخی از کشورها به درست یا غلط در نظر مخاطب ایرانی ضعیفتر از کشور ایران هستند. بی‌بی‌سی فارسی از یکسو اقدامات دولت‌های این کشورها را بر جسته و ویژه نشان می‌دهد و از طرف دیگر اقدامات فراوان جمهوری اسلامی را یا پوشش نمی‌دهد یا بسیار اندک و به صورت ضمنی انعکاس می‌دهد. با این روند مخاطب به صورت قهری به این نتیجه می‌رسد که آن کشورهای ضعیف به مراتب بهتر از دولت ما عمل می‌کنند و نتیجه بعدی نیز ناکارآمدی نظام جمهوری اسلامی در مقابله با کرونا خواهد بود.

اقدامات ویژه در تاجیکستان برای مقابله با ویروس کرونای

۱۱ بهمن ۱۳۹۸ - ۳۱ تیر ۱۴۰۰

در تاجیکستان ستادی ویژه برای جلوگیری از احتمال ورود ویروس کرونا به این کشور تأسیس شده است. در همه ۲۷ گذرگاه مرزی و فرودگاه‌های بین‌المللی تیمهای پزشکی شبانه‌روزی فعالیت می‌کنند. تاجیکستان واردات مواد غذایی را از چین متوقف کرده است. همزمان، وزارت خارجه تاجیکستان گفتنه که هیچ کدام از دانشجویان تاجیک که در شهر ووهان چین تحصیل می‌کنند، به این ویروس لورده شده‌اند.

سه رابضیا از شهر دوشنبه گزارش می‌دهد.

عنوان‌گذاری بی‌بی‌سی برای اقدامات دولت تاجیکستان در حالی است که این رسانه تا تاریخ ۱۱ بهمن اقدامات جمهوری اسلامی برای آمادگی در برابر کرونا یا فعالیت‌ها برای حفظ و بازگرداندن دانشجویان ایرانی از چین را ضعیف بازتاب داده و یا منعکس نکرده است.

هم چنین به این عنوان‌گذاری دقت کنید:

جلوی ویروس کرونا را در میدان هوایی کابل می‌گیرند

۱ بهمن - ۱۳۹۸ | فوریه ۲۰

جمهوری اسلامی ایران نیز اقدامات مشابهی را در نظارت بر فرودگاه‌های بین‌المللی داشت اما با کوچک‌نمایی بی‌بی‌سی آن اقدامات ضعیف و غیرقابل اعتماد جلوه داده شد.

فهرست | BBC Account | BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

۵

ویروس کرونا؛ دولت افغانستان ۲۵ میلیون دلار برای مقابله اختصاص داد

۱۳۹۸ فوریه ۰۷ - ۰۷:۴۶ همراهانی

روش «برتری فرد ضعیف» در این موضوع؛ علاوه بر تحقیر طرف ایرانی باعث می‌شود که مخاطب افغانستانی نیز با خواندن اخبار منفی در خصوص عمل کرد ایران و از طرف دیگر عمل کرد مثبت دولت خود الگوگیری از جمهوری اسلامی ایران را کنار بگذارد و آن الگو شکسته شود.

هم‌چنین منطقه‌ای مثل هنگ‌کنگ به نسبت چین به مراتب ضعیفتر محسوب می‌شود اما با برجسته کردن اخبار مربوط به وضع قوانین علیه مسافران چینی و دولت چین روش برتری فرد ضعیف را هم علیه چین پیاده کرد:

ویروس کرونا؛ هنگ‌کنگ قوانین جدید قرنطینه برای مسافران چین وضع کرد

همسایه

۱۳۹۸ فوریه ۱۹ - ۰۸:۰۰

۱۰. گواهی

استناد به شاهدان عینی یا مصاحبه‌های مردمی یا گفتار متخصصین یکی از راههای اقناع مخاطب است.

کرونا در ایران؛ از گرانی ماسک تا دیگر مشاهدات

شما

۱ آبان ۱۳۹۸ - ۲۰ فوریه ۲۰۲۰

*بی‌بی‌سی برای برجسته کردن نقاط ضعف از روش گواهی استفاده می‌کند.

هم‌چنین این رسانه برای اثبات مدعای خود در خصوص عدم صداقت نظام؛ به مسئولان رسمی که گرایش‌های غربی مشهودی دارند نیز استناد می‌کند:

«محمود صادقی، نماینده مجلس، مقامات ایران را به پنهان‌کاری در خصوص اطلاع‌رسانی درباره این بیماری کرده است. مقامات وزارت بهداشت اما این موضوع را رد می‌کنند.»(بی‌بی‌سی فارسی، ۲۰۲۰-۱۳۹۸) اسفند

شاهد عینی: وضعیت رسیدگی به موارد مشکوک به کرونا در ایران

۱۳۹۸ - ۲۴ فوریه - ۲۰۲۰

*استفاده از روش گواهی برای اثبات ناکارآمدی نظام.

۱۱/۳. تفرقه

برجسته کردن تناقضات میان مسئولین یا ایجاد تفرقه میان مسئولین و مردم یکی از راهکارهای ثابت دولت و رسانه‌های انگلیسی است.

آمار جانباختگان کرونا در قم: نماینده مجلس می‌گوید ۵۰ نفر، وزارت بهداشت تکذیب می‌کند

۱۳۹۸ - ۲۴ فوریه - ۲۰۲۰

اگر آمارهای رسمی مینباشد، ایران از نظر مرگ و میر ناشی از ویروس کرونا، بعد از چین در جهان در جایگاه دوم است و از نظر تعداد مبتلایان در جایگاه هفتم. هفت کشور، مرزهای خود را با ایران بسته‌اند، از جمله پنج کشور همراه با ایران. با این حال، مواردی از ابتلاء به بیماری در افغانستان، عراق، چین، کویت و لیبان بیشتر شده که آشنا آنها ایران بوده. آیا حکومت در ایران بر اوضاع کنترل دارد؟ در مجموع، دو هزار و شصصد نفر در جهان، از این بیماری جان داده‌اند و نزدیک به هفده هزار نفر در بیشتر از چهل کشور به آن مبتلا هستند. بیشتر از ۲۵ هزار نفر مم از این بیماری بهبود پیدا کرده‌اند.

باران عباسی گزارش می‌دهد.

سوء استفاده از کرونا برای تشن طبقاتی

بی‌بی‌سی همان‌طور که در مطالب گذشته نیز اشاره شد اخباری را در جهت تحریک قشر ضعیف منتشر می‌کند:

"بیماری‌های عفونی اصلی‌ترین علت به خطر افتادن سلامت تهیدستان"

مشهور است که بیماری‌های عفونی، عموماً افراد فقیر جامعه را درگیر می‌کند. این اشاره توانایی کمتری برای حفاظت از خود دارند. شاید به همین خاطر تهیدستان و حاشیه‌نشینان شهری قربانیان اصلی بیماری‌های عفونی از جمله سل، طاعون، مalaria و ایدز بوده‌اند.

سال گذشته، سازمان بهداشت جهانی، گزارشی درباره "فقر و بیماری‌های عمومی" منتشر کرد که در آن "بیماری‌های عفونی علت اصلی به خطر افتادن وضعیت سلامت تهیدستان" ذکر شده است.

بنابر این گزارش، ۳ میلیارد از مردم دنیا، که درآمدی روزانه کمتر از ۲ دلار در روز دارند، سلامت‌شان بیش از دیگران در معرض خطر است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۴ اسفند)

تداوی این خط روانی به تنش‌های طبقاتی و درگیری‌های داخلی ختم می‌شود.

تنش‌های مردمی و نژادی در پی هجمه ترس

حجم ترسی که به جامعه به خاطر کرونا توسط رسانه‌ها پمپاژ شد به صورت قهری به واکنش‌های احساسی و خشن منجر می‌شود که البته به خاطر معرفی شرق به عنوان منشأ این ویروس جنبه نژادپرستانه هم پیدا خواهد کرد.

هم‌چنین با ایجاد ترس و پس‌زمینه کاملاً منفی و وحشت‌ناک از قرنطینه به صورت طبیعی مردم به سمت احتکار و انبارهای غیرضروری رو می‌آورند:

فهرست | BBC Account | BBC

فارسی NEWS |

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

ویروس کرونا؛ چرا مردم دستمال توالت انبار می‌کنند؟

فرانسیس مالو
بی‌بی‌سی، سیدنی

۱۳۹۸ - ۱۵ آسفند ۵ مارس ۲۰۲۰

GETTY IMAGES

این تصویر هما را به وجهت می‌اندازد؟

*ایجاد پس زمینه هراس‌انگیز منجر به احتکارها و فردگرایی‌های خودخواهانه و تنش‌های پس از آن می‌شود.

بی‌بی‌سی فارسی در گزارش دیگری می‌نویسد:

«شیوع ویروس کرونا در کنار بحران بهداشتی که در جهان ایجاد کرده، مشکلات دیگری هم برای جوامع بوجود آورده که بعضی ریشه روانی دارد. از جمله هجوم مردم به فروشگاه‌ها برای انبار کردن کالا‌های مختلف، مثل مواد ضد عفونی کننده یا حتی کاغذ توالت، انتشار شایعات و تئوری‌های توطئه مختلف و همینطور برخوردهای نژاد پرستانه و یا خارجی ستیزی که نمونه آن برخوردهای بد با شهروندان خاور دور است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۶ آسفند)

فهرست BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

کرونا؛ شورش در زندان‌های ایتالیا هم‌زمان با اعمال محدودیت‌های بی‌سابقه

هم‌رسانی

۱۳۹۸ - ۱۹ آسفند ۹ مارس ۲۰۲۰

* کرونا و بحران امنیتی-اجتماعی در زندان‌های ایتالیا

ایجاد تفرقه میان نظام پزشکی و نظام

پزشکان و پرستاران سرداران مبارزه علیه کرونا هستند و اگر این قشر دلسرد شوند و میان آن‌ها و دولت یا مردم فاصله بیفتند بحران کرونا حل نشدنی باقی خواهد ماند و به یک فاجعه تمام عیار تبدیل خواهد شد. گزارش‌نویسان بی‌بی‌سی این مطلب را به خوبی می‌دانند و برای ایجاد تفرقه و تردید در این قشر تلاش می‌کنند.

فهرست BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

کرونا و کادر درمانی ایران؛ نه امنیت شغلی نه امنیت جانی

امید منظری
بی‌بی‌سی

هم‌رسانی

۱۳۹۸ - ۲۰ آسفند ۹ مارس ۲۰۲۰

بی‌بی‌سی ذیل این خبر اختلافات صنفی گذشته پرستاران و ادعاهای بزرگ و غیرقابل سنجش؛ سعی در دل‌سرد کردن مدافعان سلامت داشت:

«در سال‌های گذشته پرستاران یکی از معترض‌ترین اصناف ایران بودند و بارها اعتراض و اعتصاب کردند. استخدام رسمی یکی از اصلی‌ترین مطالبات پرستاران در سال‌های گذشته بوده است. اما جدا از مسئله استخدام، رفع تبعیض در دستمزد، تسريع در پرداخت کارانه و اضافه کار چندین ماهه پرستاران از دیگر خواسته‌های این صنف بوده است.»^۱

تفرقه میان ایران و کشورهای فارسی‌زبان

سایت بی‌بی‌سی در بخش معرفی خود(درباره ما) مخاطب هدف خود را مردم ایران، تاجیکستان و افغانستان معرفی می‌کند و به مخاطب افغانستانی خود القا می‌کند که ایران باعث شیوع کرونا به افغانستان است و نتیجه قهری این خط خبری تفرقه میان ایران و همسایه او افغانستان است.

۱. این رسانه سلطنتی در برابر محبوبیت مضاعف جامعه پرستاری پس از حادثه کرونا نتوانست ساكت بماند و این‌گونه اعتراف کرد:

«کرونا و بازگشت اعتماد به جامعه پزشکی و درمانی

در چند سال گذشته، مجموعه‌ای از اتفاقات اعتماد به کادر درمانی و پزشکی را کاهش داده بود. مرگ عباس کیارستمی، تعیین تعریفه و استفاده از کارت‌خوان‌ها در مطب پزشکان از جمله مسائل خبرساز بود. کرونا در ایران با وجود همه مضراتش، شاید یک اتفاق خوب رقم زد: اعتماد دوباره مردم و کارکنان بخش درمانی و پزشکی و توجه به این نکته که هر شکافی بین جامعه و کادر درمانی به ضرر هر دو طرف خواهد بود.»

شهرت BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | پیش زده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

۱۳۹۸ - ۱۱ مارس ۲۰۲۰ | ①

کرونای افغانستان: نگران انتقال ویروس توسط مهاجران اخراجی از ایران هستیم

همراهانی

GETTY IMAGES

عکس از آرشیو، وزیر صحت عامه گفته اخیراً هزاران تبعه افغانستان به گونه گروهی و اجباری از ایران اخراج هدند

* در این عنوان از لفظ «مهاجران اخراجی» استفاده شده که تأثیر کاملاً منفی و کدورت‌آمیزی بر مخاطب افغانستانی می‌گذارد. هم‌چنین به صورت ضمنی ایران به عنوان منبع شیوع کرونا در افغانستان معرفی شده است.

۱۲/۳. روند حذف و انکار

بی‌بی‌سی فارسی با این‌که ادعا می‌کند یک سرویس جهانی است؛ اما اخبار مربوط به شیوع و تلفات بیماری و هم‌چنین ضعف‌های عملی و اجرایی کشورهای همسو با خود را پوشش نمی‌دهد و یا به صورت بسیار ضعیف و ضمنی و کوتاه پوشش می‌دهد.

روند حذف و انکار فقط در مورد کشورهای غربی نیست بلکه برخی کشورها و مناطق همسو با این قدرت‌ها را نیز شامل می‌شود. بی‌بی‌سی از یک سوژاپن و هنگ‌کنگ را مورد حمله سخت ویروس کرونا عنوان می‌کند (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۷ اسفند) و از سوی دیگر در سبد خبری این رسانه به اصطلاح جهانی چیزی این کشورها و مناطق نمی‌بینیم.

۱۳. ۳. روند حمله و انهدام هدف

«زمانی که حذف به عنوان یکی از شیوه‌های سانسور ناکارآمد تلقی شده و ماجرای مورد نظر در میان جماعت قابل توجهی اشاعه یافته باشد، مطبوعات به اجبار از احتراز و اجتناب هدفمند به حمله همه جانبه روی می‌آورند تا ماجرا یا حادثه یاد شده را بی‌اعتبار سازند.

برای مثال، در اوت ۱۹۹۶ روزنامه مرکوري نیوز سنخوزه پس از یک سال تحقیق و بررسی، از دخالت سازمان سیا در حمل محموله‌های بزرگ مواد مخدر به شرق لوس آنجلس پرده برداشت. واکنش اولیه اغلب رسانه‌های بزرگ در این خصوص سکوت بود. اما مطالب مرکوري نیوز به برخی روزنامه‌های محلی و منطقه‌ای راه یافت و به سرعت بر روی اینترنت - به همراه قرائت و شواهد مستندی که اتهام سیا را انکارناپذیر می‌کردند - انعکاس جهانی یافته و اعتراض شدید افکار عمومی را در پی داشت (به ویژه سیاپوستان امریکا که بیش از همه در معرض اپیدمی مواد مخدراند). به سبب آگاهی عمومی، نادیده گرفتن این مسئله ممکن نبود. بنابراین، رسانه‌های بزرگ امریکا و غرب در اقدامی مشترک به حمله‌ای همه‌جانبه دست زدند. واشنگتن پست، نیویورک تایمز، بی‌بی‌سی و دیگر رسانه‌های پرمخاطب پی‌درپی دخالت سیا در این ماجرا را تکذیب کرده و ادعاهای مرکوري نیوز را به عنوان یک کار روزنامه‌نگاری کثیف تقبیح کردند. در نهایت، مرکوري نیوز به دسیسه‌چینی و سوء استفاده از ساده‌انگاری مردم متهم شد» (حسین محمدی نجم، ۱۳۹۰، ص ۳۵)

بی‌تروریستی بودن کرونا یکی از اتهاماتی است که متوجه آمریکا و انگلیس است و با خواندن تحلیل‌ها و گزارش‌های بی‌بی‌سی مشخص می‌شود که این رسانه برای رفع این اتهام از روند حمله و انهدام هدف استفاده می‌کند. این رسانه برای اجرای این روش، منبع این خبر را توییتر و فیسبوک عنوان می‌کند و مطرح کننده آن را با برچسب‌هایی نظیر «اتهام‌زننده، سازنده مشهور تئوری توطئه و در نهایت؛ کاربر یوتیوب» معرفی می‌کند و طرفداران این نظریه را محدود به گروه‌هایی که برای ضدیت با واکسیناسیون و انتشار تئوری‌های توطئه تشکیل شده‌اند عنوان می‌کند. (مانیتورینگ BBC، ۹ بهمن)

البته پوشاندن این احتمال برای نظام غرب آنقدر مهم و حیاتی بود که تدروس گرایسوس؛ مدیر کل سازمان بهداشت جهانی نیز اولویت اول خود را مبارزه با این احتمال عنوان کرد. او در این زمینه گفت:

«اطلاعات گمراه‌کننده پیرامون نوع تازه این ویروس، nCoV۲۰۱۹، باعث سردرگمی مردم می‌شود و وحشت می‌افکند. ما در سازمان جهانی بهداشت با ویروس مبارزه نمی‌کنیم، با ترویل‌های اینترنتی و نظریه‌های توطئه که واکنش ما را تضعیف می‌کند مبارزه می‌کنیم.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۹ بهمن)

مدیر کل سازمان بهداشت جهانی بر اساس وظایف ذاتی اش موظف است تمام احتمالات موجود در خصوص مناشی این بیماری را با تحقیق میدانی، علمی و دقیق بررسی کند و نتایج را در اختیار عموم قرار دهد اما معلوم نیست چرا و به استناد چه تحقیق و پژوهشی احتمالات مطرح شده علیه کشورهای غربی را با برچسب «اطلاعات گمراه‌کننده» و «نظریه توطئه» می‌پوشاند. جای طرح این سؤال وجود دارد که مدیر کل سازمان بهداشت جهانی چرا فقط این احتمال را گمراه‌کننده می‌داند؟ و

چرا از نظر او تنها این فرضیه واکنش سازمان بهداشت جهانی را تضعیف می‌کند؟ آیا اگر احتمالات دیگر، از قبیل منشأ بودن طب سنتی چینی و حیوانات ووهان، جنبه علمی نداشته باشد و با پروپاگاندای رسانه‌های غربی این احتمال تقویت شود، باعث گمراهی مراکز علمی و تخصصی نمی‌شود و واکنش‌ها را تضعیف نمی‌کند؟

بی‌بی‌سی هم چنین تیتر گاردن را این‌گونه به عنوان شاهد صدق دفاع از دولت‌های متهم ذکر می‌کند:

«همانطور که روزنامه گاردن امروز تیتر زد 'اطلاعات گمراه کننده درباره ویروس کرونا ممکن است مسری‌ترین جنبه این ویروس باشد'.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۹ بهمن)

در خصوص مناشی این بیماری مجموعه‌ای از احتمالات مطرح است و هیچ احتمالی را بدون دلیل نباید رد کرد یا پذیرفت. اما گاردن و بی‌بی‌سی و بهداشت به اصطلاح جهانی بر اساس چه شاهد و دلیلی احتمال دست‌کاری شده بودن این ویروس را مردود می‌کنند؟

گزارش‌نویس بی‌بی‌سی می‌گوید مطرح کنندگان فرضیات علیه دولت‌های متهم ترول اینترنتی هستند و این خبرگزاری «رونده حمله و انهدام هدف» را این‌گونه ادامه می‌دهد:

«ترول‌های اینترنتی به کسانی گفته می‌شود که با ایجاد اختلاف و دعوا و پراکندن اطلاعات نادرست باعث انحراف توجه از یک موضوع مهم می‌شوند. در این مقاله که در بخش نظرات روزنامه گاردن چاپ شده، آدام کوچارسکی اپیدمی‌شناس، استدلال می‌کند که بهترین راه مبارزه با اطلاعات غلط در فضای مجازی پیامون ویروس کرونا "برخورد با آنها مثل یک ویروس واقعی است". در هفته‌های اخیر نظریه‌های نادرستی درباره این ویروس در جهان منتشر شده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۹ بهمن) همان‌طور که می‌بینید برای رد این احتمال هیچ دلیل منطقی آورده نمی‌شود و به جای آن برچسب‌هایی به این و آن زده می‌شود. برچسب‌هایی از قبیل:

ترول اینترنتی، اهل اختلاف و دعوا، منتشر کننده اطلاعات نادرست، منحرف کننده اذهان از موضوعات مهم و ویروس واقعی.

پس تا این‌جا مشخص شد که یکی از احتمالات جدی در خصوص پیدایش ویروس کرونا؛ دست‌ساز بودن آن توسط آزمایش‌گاه‌های انگلیسی با حمایت‌های آمریکایی است و اسنادی نیز در این زمینه به نام همین ویروس وجود دارد و کشورهای ذکر شده را به عنوان متهم عنوان می‌کند.

پس از گذشت چند روز از شیوع جدی این بیماری، رئیس سازمان بهداشت جهانی که پیش از این مبارزه اصلی خود را با مطرح کنندگان همین احتمال عنوان کرده بود؛ نام این ویروس را از کرونا به کووید-۱۹ تغییر داد. او در توضیح این تغییر عنوان کرد:

«ما باید به دنبال نامی می‌گشیم که نه به گستره جغرافیایی و نه به حیوان یا انسان و گروهی از مردم اشاره نمی‌کرد و همزمان تلفظ آن هم دشوار نمی‌بود. داشتن نام مهم است چرا که از رواج نام‌های دیگر که بار معنایی غلط دارند و یا به انگ آمیز هستند جلوگیری می‌کند.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۲۳ بهمن) سؤال این جاست که آیا اسم قبلی به گستره جغرافیایی خاصی اشاره داشت یا به حیوان خاصی مربوط می‌شد که باعث شد آن را تغییر دهد؟ نکته جالب این جاست که کووید خلاصه شده همان Corona و Virus و Diseases^۱ هم به خاطر سال شیوع آن در سال ۲۰۱۹ انتخاب شده است. یعنی این تغییر اسم هیچ بار علمی یا تخصصی پزشکی ندارد و از نظر معنایی نیز همان معنای کرونایروس را می‌دهد.

ونکته جالب‌تر این که بی‌بی‌سی فارسی به تبع سیاست‌های به اصطلاح جهانی همین نام هم اکتفا نمی‌کند و اسم اول و دوم این ویروس را کنار می‌زند و اسم سومی را استفاده می‌کند:

«ویروس جدید کرونا که سارس-کرونا-دو نام گرفته همچنان در حال گشودن مرزهای جدید است. هم تعداد کشورهایی که ویروس در آن گزارش شده رو به افزایش است هم شمار مبتلایان و قربانیان در کشورهایی که قبل ایامی دیده شده بود.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۲ اسفند)

در روزهای بعد طی یک گزارش دلیل نام‌های مختلف این ویروس را این‌گونه گزارش می‌دهد:

«با پیدایش اولین نمونه‌های ابتلا به کرونا در شهر ووهان چین، مقامات بهداشتی دوباره در تنگنای سیاسی مشابه قرار گرفتند. طی هفته‌های ابتدایی طیف گسترده‌ای از نام‌ها روی این ویروس گذاشته شد، از جمله "آفولانزای ووهان"، "ویروس کرونای ووهان"، "ویروس کرونا"، "nCov-2019" و همین طور نام نسبتاً بلند "ویروس ذات‌الریه بازار غذاهای دریایی ووهان". روز ۱۱ فوریه، سازمان بهداشت جهانی در نشستی خبری "کووید ۱۹" را به عنوان نام رسمی این بیماری که از ویروس کرونا نشأت می‌گیرد، معرفی کرد. اما این نشست خبری هنوز به پایان نرسیده بود که کمیته بین‌المللی طبقه بندی ویروس‌ها با انتشار مقاله‌ای نام انتخابی خودش برای این ویروس را مطرح کرد: "نشانگان تنفسی حاد ویروس کرونای ۲" که به اختصار به آن "سارس-کرونا-۲" (Sars-CoV-۲) گفته می‌شود. این نامگذاری به دنبال تحقیقاتی صورت گرفت که پیوندی نزدیک میان ویروس کرونا و ویروس سارس قائل است.» (زاریا گوروت، ۱۰ اسفند)

طبیعی است؛ اگر اسنادی در خصوص دست‌ساز بودن ویروس کرونا وجود داشته باشد با تغییر و تکثیر اسم؛ پس از گذشت چند دهه تمام آن اسناد به صورت خودکار بی‌اعتبار می‌شود و این راه به طور کلی مسیر مناسبی برای پاک کردن اسناد جرم سابق است.

۱. به معنای بیماری

۱۴/۳. روند نابرابرسازی

طبق گزارش بی‌بی‌سی اولین بیمار کرونایی سه‌شنبه ۱ بهمن در آمریکا شناسایی شد (ویروس کرونا؛ راه‌های ورود و خروج دو شهر چین بسته شد، ۳ بهمن) ولی این بنگاه؛ خبر خاص و ویژه و پرحجمی از اوضاع کرونا در آمریکا و یا دیگر کشورهای هم‌سو با خود را منتشر نکرد و در مقابل اخبار ایران و چین را که هم‌سو با سیاست‌های او نیستند به طرز چشم‌گیری پرحجم و البته با دید منفی منتشر نمود.

این روند نابرابری بین اخبار منتشر شده مغرضانه و بر خلاف قواعد منطقی رسانه‌ای است و به عنوان «روند نابرابرسازی» شناخته می‌شود.

۱۵/۳. تعامل

پاسخ به سوالات مخاطبان یکی از راه‌های تعامل و جذب آن‌هاست. بی‌بی‌سی فارسی با در نظر داشتن این نکته به سوالات پزشکی و غیر پزشکی که برای مخاطب ایجاد می‌شود پاسخ داده و توصیه‌هایی را به آن‌ها داشته است.

فهرست BBC Account BBC

فارسی | NEWS

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | افغانستان | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد

ویروس کرونا؛ ماسک چه تاثیری دارد؟

۱۳۹۸ ۳۰ زانویه ۲۰۲۰ - ۱۰ بهمن

آیا ویروس کرونا ایران را تهدید می‌کند؟

چرا کودکان خیلی کم به ویروس جدید کرونا مبتلا شدند؟

فرنگی‌دو آرته

سرولیس جهانی بی‌بی‌سی

همسانی

۱۳۹۸ بهمن ۲۲ - ۱۱ قوریه ۲۰۲۰

۳/۱۶ ادعای بی‌طرفی

بی‌بی‌سی فارسی در موارد بسیار جزئی برای اثبات ادعای بی‌طرفی خود، به نحو ضعیفی عمل کرد غلط مسئولان بریتانیا را پوشش داده است. این رسانه در خبری با عنوان نامربروط در حد دو خط نوشته:

«وزارت خارجه بریتانیا هم درحال سازمان دادن انتقال حدود ۲۰۰ شهروند این کشور از چین است. اما برخی شهروندان بریتانیایی از دولت انتقاد کرده و مدعی فقدان حمایت در بازگشت به کشور شده اند.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۹ بهمن)

همان طور که واضح است این رسانه با استناد ضعف عمل کرد وزارت خارجه بریتانیا به «ادعای برخی شهروندان» و گزارش عمل کرد ادعایی این وزارت در انتقال شهروندان، این ادعا را تضعیف نموده است.

۱۷/۳. علمی نمایی

گاهی اوقات رسانه‌ها برای جلب اعتماد مخاطبان خود به انتشار گزارش‌های علمی یا شبکه‌علمی دست می‌زنند و از این طریق مرجعیت خبری خود را حتی به حوزه‌های تخصصی نیز گسترش می‌دهند.

بی‌بی‌سی فارسی نیز از این روش استفاده کرد و به مناسبت‌های مختلف به ارائه گزارش‌هایی از این دست اقدام نمود و در ضمن آن؛ مراکز سلطنتی-بریتانیایی را نیز تبلیغ نمود:

ویروس کرونا: چرا امراض بیشتری از حیوانات به انسان منتقل می‌شود؟

پرفسور تیم بنتون
موسسه سلطنتی امور بین المللی بریتانیا، چتم هاووس

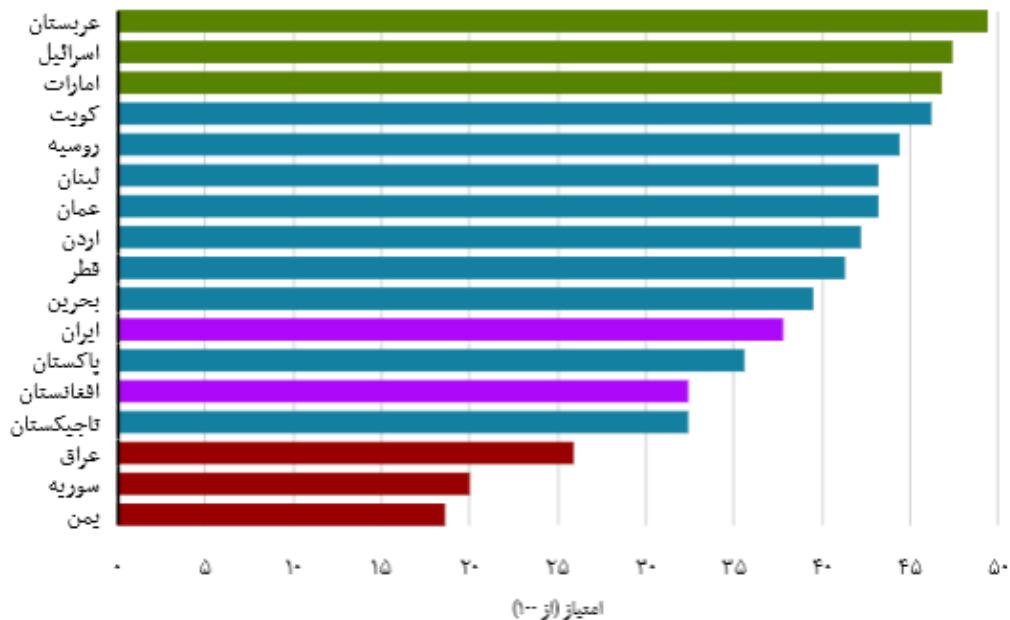
همرسانی

۱۳۹۸ - ۱۲ بهمن - ۱ فوریه 2020

*انتشار گزارش ای از تیم بنتون- مؤسسه سلطنتی امور بین المللی بریتانیا، چتم هاووس

یکی از نمونه‌های علمی نمایی؛ ارائه آمار در خصوص میزان آمادگی کشورها در مقابل بیماری‌های همه‌گیر از جمله ویروس کرونای است. بی‌بی‌سی فارسی برای علمی نشان دادن آمار خود، آن را مستند به شاخص موسوم به امنیت بهداشت جهانی می‌کند. نکته جالب این‌که طبق این شاخص امنیت بهداشتی عربستان یا امارات یا حتی کویت از کشوری مثل روسیه بالاتر است:

BBC

ghsindex.org

این آمار عجیب به خاطر سیاسی بودن شاخصه‌های آمارگیری است. بی‌بی‌سی فارسی ذیل همین نمودار می‌نویسد:

«شاخص امنیت بهداشتی با توجه به معیارهایی برای سنجش آمادگی و توانایی در پیشگیری، تشخیص و گزارش، واکنش سریع، نظام بهداشتی، پیروی از معیارهای بین‌المللی و در نهایت ریسک‌های محیطی مرتبط با نظام سیاسی و کارآمدی حکومت تهیه شده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۱ اسفند) مشخص است که طبق نگاه کشورهای غربی در بین کشورهای منطقه عربستان سعودی و رژیم غاصب صهیونیستی^۱ و... بیشتر از کشور رقبی چون روسیه کارآمد هستند و این گواهای شیرده پیروی بیشتر از معیارهای به اصطلاح بین‌المللی دارند. با همین مقیاس رتبه پایین جمهوری اسلامی ایران در این نمودار نیز تنفسیر می‌شود.

۱۸. هويت‌زدایي و زير سؤال بردن فرهنگ بومي

غرب یک فرهنگ تهاجمی مختص خود را دارد. فرهنگی که هويت و نمادهای ديگر کشورها را نمی‌پذيرد و برای نابودی آن تلاش می‌کند. بنگاه خبرپراکنی بی‌بی‌سی نیز از مسئله کرونا برای زیر سؤال بردن فرهنگ‌های بومی شرقی و ديني استفاده نموده است.

۱. اين‌كه در اين نمودار عربستان بالاتر از اسرائيل قرار داده شده بعید نیست به خاطر حفظ آبرو بوده باشد و الا سعودي‌ها شاخصه بهداشتی مطلوبی را برای شهروندان‌شان فراهم نکرده‌اند.

در اولین قدم، توزیع و فروش و مصرف حیوانات وحشی (مثل مار و...) به عنوان منشأ کرونا معرفی و برجسته نموده است. این در حالی است که هنوز این احتمال تأیید نشده است و احتمالات دیگری همچون دست‌ساز بودن این ویروس توسط آمریکا و انگلیس نیز وجود دارد. نکته مهم این جاست که مصرف حیوانات وحشی تنها یک ماده غذایی برای چینی‌ها نیست بلکه جزئی از طب سنتی آن‌ها و جزء سبد غذایی بومی و به عبارت دیگر یکی از شاخصه‌های فرهنگ بومی تغذیه و طب آن‌هاست. (بی‌بی‌سی، ۱۵ بهمن)

در هر صورت بی‌بی‌سی فارسی نیز بدون در نظر گرفتن جوانب علمی نه تنها همین احتمال را تقویت می‌کند بلکه برای پیشگیری‌های بعدی نیز نسخه می‌پیچد و این‌گونه عنوان‌گذاری می‌کند:

شیوع کرونا ویروس؛ منع فروش حیوانات وحشی در چین 'باید دائمی شود'

۱۳۹۸ - ۱۵ بهمن ۴ فوریه 2020

هم‌چنین بی‌بی‌سی با موج سواری بر کرونا، پرچم حمایت از حقوق حیوانات را هم به پا می‌کند و این‌گونه می‌نویسد:

چرا شیوع ویروس کرونا می‌تواند نعمتی برای حیات وحش باشد

نوین سینگ خدکا

خبرنگار محیط‌زیستی، بی‌بی‌سی

۱۳۹۸ - ۱۷ بهمن - ۶ فوریه 2020

به متن کار شده زیر عکس توجه کنید: «از مار خشک شده برای درمان آرتروز در طب سنتی چینی استفاده می‌شود.» هم‌چنین در متن گزارش می‌نویسد: «چینی‌ها به طور سنتی علاقه فراوانی به فرآورده‌های حیات وحش دارند. گوشت بعضی از حیوانات به دلیل لذیذ بودن خورده می‌شود و بقیه برای تهیه داروهای سنتی مصرف می‌شوند.. هم‌چنین در تهیه بسیاری از داروهای طب سنتی چین، از اعضای بدن حیوانات وحشی عمدتاً با این تصور که قدرت بهبود شماری از عارضه‌ها مانند ناتوانی جنسی مردان یا التهاب مفاصل و یا نقرس را دارند، استفاده می‌شود.» (نوین سینگ خدکا، ۱۷ بهمن)

این در حالی است که به اذعان گزارش نویس بی‌بی‌سی، منشأ بودن حیوانات یا بازار غذاهای دریایی برای کرونا تنها یک حدس است:

«دانشمندان حدس می‌زنند که یک بازار غذاهای دریایی در شهر ووهان در چین منشأ شیوع ویروس کرونا بوده.» (نوین سینگ خدکا، ۱۷ بهمن)

نکته جالب این جاست که بنگاه خبری بی‌بی‌سی با بردن انگشت اتهام به سمت حیوانات به عنوان ناقل اولیه بیماری به طور طبیعی حیواناتی مثل سگ و گربه را، که بودن شان جزئی از فرهنگ و زندگی غربی است، در معرض اتهام قرار می‌دهند. اما بلاfacile از این حیوانات رفع اتهام می‌کنند و این گونه عکس و خبر تولید می‌کنند:

بی‌بی‌سی این عکس -که به خودی خود دوست‌داشتنی و جذاب نیز هست- می‌نویسد:

«بنا به نظر سازمان بهداشت جهانی، هیچ شواهدی مبنی بر اینکه سگ‌ها و گربه‌ها ناقل ویروس جدید کرونا باشند، وجود ندارد... گمان بر این است که ویروس کرونای جدید در بازار فروش حیوانات زنده در شهر ووهان چین پیدا شده و منشأ آن احتمالاً حیوانات وحشی بوده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۸ بهمن) خلاصه این که حیوانات شهر ووهان چین منشأ کرونا هستند ولی سگ و گربه که جزئی از فرهنگ و سبک زندگی غربی است نه تنها منشأ ویروس نیست بلکه حتی ناقل آن هم نیست.

و نکته جالب توجه این که بنگاه خبرپردازی بی‌بی‌سی نسبت به شتر (که نماد رسمی یا متعارف کشورهای اسلامی عربی حوزه خلیج فارس است) این عنایت را نداشته و انگشت اتهام را سمت آن نیز برده است (هلن بریگز، ۶ اسفند):

خبرنویس بی‌بی‌سی توضیح نداده که بین شتر و سگ؛ به غیر از این‌که یکی نماد فرهنگ غیرغربی و دیگری نماد فرهنگ غربی است؛ چه فرقی وجود دارد که یکی می‌تواند عامل انتقال کرونا باشد و دیگری نمی‌تواند.

براساس اطلاعاتی که در مورد هیویع کرونا در ایران منتشر شده، به نظر می‌رسد که شهر قم محل اولیه هیویع بوده و ویروس از این شهر به سایر نقاط ایران سرایت کرده است.

تصاویر لیسیدن حرم در خارج از ایران نیز اتفاق افتاده است. از جمله روزنامه دیلی میل، چاپ بریتانیا، مطلبی تحت عنوان "ویدیوی هشدار دهنده ایرانیان را هنگام اجرای مناسک سنتی دینی لیسیدن حرم نهان می‌دهد در حالیکه روحانیون تندره حکومت با وجود هیویع کرونا از بستان این امکن جلوگیری می‌کنند".

*بی‌بی‌سی به دروغ ادعا کرده لیسیدن حرم یکی از مناسک سنتی دینی است.

گزارش نویس بی‌بی‌سی هم بر اساس همین رویکرد می‌نویسد:

«اگر در مورد بیماری ایدز، همجنس گایان، معتادان و کارگران جنسی در نوک تیز حملات قرار داشتند، امروز چینی تبارها در مظان اتهام قرار گرفته‌اند. نحوه زندگی، اعتقادات و رسم و رسوم آنان مورد اهانت قرار می‌گیرد.» (جعفر بهکیش، ۱۶ اسفند) معلوم است که چه کسانی به خاطر یک ویروس که منشأ آن معلوم نیست به فرهنگ شرقی و چینی و ایرانی و... توهین می‌کنند و در این زمینه بی‌بی‌سی فارسی با خبرپردازانی‌های مغضبانه متهم ردیف اول است.

علاوه بر موارد گفته شده؛ توییت دونالد ترامپ و اسم‌گذاری کرونا به «ویروس چینی» نیز در راستای هویت‌زدایی و تحقیر نژادی تعریف می‌شود:

Donald J. Trump

@realDonaldTrump

The United States will be powerfully supporting those industries, like Airlines and others, that are particularly affected by the Chinese Virus. We will be stronger than ever before!

2:21 AM · Mar 17, 2020 · Twitter for iPhone

40.6K Retweets 182.3K Likes

۳/۱۹. ایجاد تردید و بی‌اعتمادی

یکی از سیاست‌های ثابت بی‌بی‌سی در ماجراهای کرونا، القای تردید نسبت به آمار و عمل‌کرد رسمی دولتها بوده است و این روش به صورت ویژه علیه دولتهای چین و ایران پیاده شده است. به متن زیر توجه کنید:

«سازمان بهداشت جهانی تدبیر چین برای مقابله با این ویروس را اقدامی مناسب برای جلوگیری از انتشار بیشتر ویروس کرونا خوانده است. این درحالی است که مقام‌های چینی در خصوص نحوه مدیریت بحران کرونا هدف انتقادات گسترده‌ای قرار گرفته‌اند.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۶ بهمن) معلوم نیست این انتقادات گسترده از جانب چه کسانی بوده؟ آیا تخصص آن‌ها بیش از مسئولین سازمان بهداشت جهانی است؟ آیا سازمان بهداشت جهانی سازمانی است که مستقل از نظام استکباری غرب

است؟ به علاوه گستردگی این انتقادات چه میزان بوده است؟ چند فعال مجازی انتقاد کرده‌اند یا جمع وسیعی از متخصصین؟ ظاهرا خبرنوسی مبهم و غیردقیق این بنگاه خبری صرفا برای ایجاد تردید در عمل کرد دولت رقیب بوده است.

هم‌چنین یکی از اتهاماتی که این بنگاه خبری به چین می‌زند؛ عدم انتشار اخبار مربوط به بیماری کروناست. (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۶ بهمن) اتهامی که در ادامه آن را متوجه ایران نیز کرد.

بنگاه خبری بی‌بی‌سی در مصاحبه‌ای که ادعا می‌کند از زبان یک فرد اهل ووهان است می‌نویسد:

«پدر دوستم را حتی به قرنطینه هم راه ندادند چون ت بش بالا بود. امکانات کم است و تعداد بیماران زیاد. ما می‌ترسیم و نمی‌دانیم که قرار است چه اتفاقی بیفت. اگر می‌دانستم که قرار است روز ۲۳ ژانویه شهر را بینند، همه خانواده‌ام را از شهر خارج می‌کردم چون اینجا کمکی به ما نمی‌رسد. اگر جای دیگری بودیم ممکن بود امیدی وجود داشته باشد. نمی‌دانم من و کسانی مثل من که به حرف دولت گوش دادیم و در شهر ماندیم کار درستی کردیم یا نه؟ البته فکر کنم مرگ دایی من جواب این سؤال را مشخص می‌کند.» (بی‌بی‌سی، ۱۶ بهمن)

هم‌چنین در ادامه بی‌بی‌سی ناپدید شدن فردی مرتبط با خود را در چین بهانه‌ای دیگر برای ایجاد تردید در عمل کرد چین قرار داد و نوشت:

«در چین نگرانی‌ها نسبت به سرنوشت چن کوئیشی، وکیل حقوقی افزایش یافته است. موقعیت و وضعیت او که ویدئوهای از وضعیت داخل بیمارستان‌های شهر ووهان و یا صفحه‌های طولانی مردم این شهر برای دریافت ماسک در اینترنت منتشر کرده معلوم نیست. در حالی که ویدئوهای او در فضای مجازی چین میلیون‌ها بار به اشتراک گذاشته شده، از روز پنجشنبه گذشته کسی از او خبر ندارد.

گزارش‌های تایید نشده می‌گویند ممکن است او به قرنطینه فرستاده شده باشد. او هفته گذشته در گفتگو با بی‌بی‌سی تصریح کرده بود که معلوم نیست تا کی بتواند به انتشار این ویدئوها از وضعیت در شهر ووهان ادامه دهد چرا که سانسور دولتی "بسیار شدت یافته و حساب‌های کاربری کسانی که در این رابطه محتواهی منتشر کنند به سرعت مسدود می‌شود".

نگرانی‌ها از سرنوشت این وکیل حقوقی به خشم صدھا هزار چینی در فضای مجازی انجامیده چرا که سرنوشت، او به نوعی با سرنوشت ترازیک دکتر لی ون لیانگ تداعی شده است؛ دکتری که نخستین بار درباره بروز ویروس کرونا هشدار داد اما از سوی ماموران پلیس هشدار سکوت دریافت کرد و هفته گذشته هم گزارش شد که خود او بر اثر ابتلا به ویروس کرونا در بیمارستان جان باخته است.

دولت چین در ابتدای شناسایی و شیوع ویروس کرونا به اهمال و تلاش برای پنهان کاری متهم شده بود به ویژه در مورد دکتر لی اما آقای لیو، سفیر چین در بریتانیا گفته در مورد دکتر لی خطاب متوجه مقام‌های دولت محلی است و گرنه "از دکتر لی به علت شجاعت و تلاشش همیشه تحت عنوان یک قهرمان یاد خواهد شد". (بی‌بی‌سی فارسی، ۲۱ بهمن)

* خبر ۲۳ بهمن بی بی سی. این بنگاه خبری توضیح نداد که منتقدین به دولت چین چه کسانی یا چند نفر بودند؟

البته به مرور زمان ایجاد تردیدهای بی بی سی از چین عبور کرده و به ایران رسید. خبرنویس بی بی سی ۱۷ بهمن می نویسد:

«در ایران نیز گزارش هایی از قرنطینه بعضی از مسافران بازگشتی از چین منتشر شده حاکی از اینکه آنان در یک هتل زیر نظر قرار دارند اما جزئیات بیشتری در این زمینه در دست نیست. مقامات دولتی اتهام پنهان کاری در این زمینه را به شدت رد کرده اند. در روزهای اخیر، اخباری تایید نشده در مورد تلفات این بیماری در ایران رواج داشته و گفته شده است که مراجع حکومتی در آستانه سالگرد انقلاب اسلامی در این مورد پنهان کاری کرده اند.» (بی بی سی فارسی، ۱۷ بهمن) این خبر نویس تلاش کرده با پیش کشیدن اخبار تأیید نشده و هم چنین مرتبط کردن عدم اعلام کرونا با سالگرد انقلاب اسلامی و نقل قول مجھول در این زمینه در صحت و صداقت گفتاری مسئولین ایرانی تردید ایجاد کند.

هم چنین تنها چند ساعت بعد از اعلام اولین بیمار مبتلا به ایران؛ این بنگاه خبری تردیدافکنی خود را این گونه ابراز می کند:

« با تایید درگذشت دو نفر در قم به دلیل آلودگی به ویروس کرونا، شمار کشورهایی که کرونا به آنها رسیده ۲۷ مورد رسید. با توجه به اینکه پیشتر مقام های ایرانی رسیدن کرونا به ایران را تکذیب می کرددند، برخی نگران آن هستند که شیوع این ویروس بزرگتر از آنچه باشد که مسئولان بهداشتی ایران به آن اذعان کرده اند، و همین باعث نگرانی از احتمال گسترش ویروس شده است. اما اگر چنین اتفاقی بیفتد، ایران چقدر برای برخورد با چنین شرایطی آماده است؟» (بی بی سی فارسی، ۱ اسفند)

« وزیر بهداشت ایران گفته است "همزمانی" ویروس آنفلوآنزا و کرونا در ایران باعث شده تا در شرایط فعلی همه بیماران با پروتکل ویروس کرونا بررسی شوند. او گفته است رسیدگی به مبتلایان و افراد مشکوک به کرونا "رایگان" خواهد بود.

آقای نمکی، شست‌وشوی دست‌ها، پرهیز از روبوسی، پرهیز از دست دادن و عدم تردد در اماکن شلوغ را الزامی خوانده و توصیه کرده برگزاری برخی نشست‌ها در کشور لغو شوند. اما به نظر نمی‌رسد تصمیم‌گیری در این مسایل با وزارت بهداشت ایران باشد.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۳ اسفند)

البته بی‌بی‌سی فارسی برای تثبیت بی‌اعتمادی مردم نسبت به مسئولین از خوراک‌های تهیه شده توسط برخی مسئولین یا رسانه‌های داخلی نیز استفاده می‌کند:

«الهام فخاری؛ عضو شورای شهر تهران در یادداشتی که صفحه اول روزنامه همشهری منتشر شده، از تجربه خودش برای مراجعه به بیمارستان نوشه است: «با توجه به خستگی شدید و گرچه تب نداشتیم با مشورت همکارم، برای برسی و انجام تست به بیمارستان مراجعه کردم. خستگی و درمان‌نگاری مردم از یکسو و فشار کاری بر کارکنان و کادر درمانی از سوی دیگر، نمایی آزاردهنده بود. هراس از خود بیماری پرنگتر و صدای سرفه‌ها دلهره‌آور شده است.» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۵ اسفند)

ایجاد حس بی‌اعتمادی یکی از روش‌های اصلی بی‌بی‌سی در غائله کرونا بود به گونه‌ای که گزارش‌نویس آن‌ها حتی از ابتلاء چند مسئول به کرونا را هم به مخفی‌کاری نسبت داد و تلاش کرد حس بدینی را به مخاطب منتقل کند. حسین باستانی در پاسخ به سؤالی که خود؛ در زمینه چرا بی‌اعتمادی مسئولان ایرانی به کرونا طرح کرده می‌نویسد:

«پاسخ این پرسش را باید در واقعیت آشنایی دید که نمودهای آن، به ویژه در ماه‌های اخیر، به شدت در سطح افکار عمومی خبرساز شده: اینکه دستگاه حکومتی ایران، در ابعادی "استثنایی" به مخفی‌کاری وابسته شده است.» (حسین باستانی، ۶ اسفند) که معلوم نیست دقیقاً این رطب و یا بس را چگونه به هم ربط داده است.

از کرونا در قم تا ایدز در لرستان؛ چه کسی بهای دروغ را می‌پردازد؟

عرفان ثابتی
پژوهشگر جامعه‌شناسی

کرونا در ایران؛ نایب رئیس مجلس می‌گوید آمار قربانیان واقعی نیست

۱۳۹۸ - ۳ مارچ ۲۰۲۰

* سخن برخی مسئولین مورد سوءاستفاده بی‌بی‌سی قرار گرفت.

این روش یکی از جدی‌ترین روش‌های به کار رفته توسط بی‌بی‌سی بود که آوردن تمام نمونه‌های آن از گنجایش این نوشتۀ خارج است.

۲۰/۳. خودبرتری

رسانه سلطنتی بی‌بی‌سی که در قضیه کرونا همه جهان را درگیر کرونا نشان می‌دهد و کشته‌های این بیماری را برجسته می‌کند، در خصوص ورود و تأثیر این بیماری در کشور متبع خود می‌نویسد:

«ناید فراموش کنیم که سرماخوردگی معمولی که هر سال زمستان همه‌گیر می‌شود هم باعث مرگ افراد می‌شود. هر سال به طور متوسط ۶۰۰ نفر بر اثر عوارض ناشی از ابتلا به سرماخوردگی در بریتانیا می‌میرند. پروفسور جاناتان بال از دانشگاه ناتینگهام می‌گوید: "خطر همه‌گیری آن در مقایسه با سرماخوردگی فصلی و با توجه به پیشگیری‌ها و اقدامات احتیاطی در بریتانیا، بسیار کم است."» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۸ بهمن)

این خبرنویسی بی‌بی‌سی را به صورت می‌توانید با خبر دیگری که در همان روز منتشر شده مقایسه کنید:

«چرا کرونا تا این حد مقاوم است؟ گفتگو با کامیار علایی

۱۸ بهمن ۱۳۹۸ - ۷ فوریه ۲۰۲۰

ویروس کرونا همچنان قربانی می‌گیرد. تا پایان روز پنجشنبه ۶۴۰ نفر در چین بر اثر ویروس جدید کرونا جان خود را از دست داده و ابتلای بیش از ۳۱ هزار نفر به آن تایید شده. همزمان رئیس سازمان بهداشت جهانی هشدار داده دنیا با کمبود ماسک روبه رو است...»

۲۱/۳. استفاده از زبان تصویر

یکی از شیوه‌هایی که بی‌بی‌سی برای القای مفاهیم مورد نظر خود استفاده می‌کند استفاده از زبان تصویر است. این بنگاه خبری به مناسبت‌های مختلف عکس‌هایی را تولید یا انتخاب می‌کند که شاید ربط چندانی هم به متن یا عنوان آن نداشته باشد. بی‌بی‌سی از این سیاست به صورت مشخص برای تثیت قم‌هراسی و سیاهنمایی علیه این مرکز دینی و مذهبی و سیاسی استفاده کرد.

ویروس کرونا؛ ایران چقدر برای مقابله آماده است؟

همراهانی ۰۱ - ۲۰ فوریه ۱۳۹۸

*استفاده از عکس شهر قم برای توضیح میزان آمادگی ایران در برابر کرونا.

کرونا در ایران؛ تایید ابتلا ۵ نفر و تشکیل 'ستاد پیشگیری و مقابله' با دستور روحانی

همرسانی

1398 ۰۱ - فوریه ۲۰ ۲۰

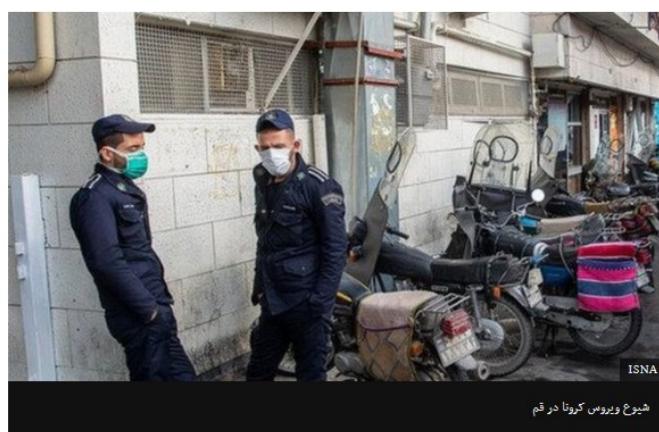
شهروندان قم به زدن ماسک روی آورده‌اند، تصاویری خبرگزاری ایسنا از فضای شهر قم در روز یینچه‌نیه

*استفاده از عکس شهر قم برای اخبار ابتلائات جدید و تشکیل ستاد پیشگیری و مقابله

کرونا در ایران؛ بازداشت چندین نفر در چهار استان ایران به اتهام 'شایعه‌پراکنی'

همرسانی

1398 ۰۲ - فوریه ۲۰ ۲۰

شیوخ و بیروس کرونای در قم

*استفاده از عکس شهر قم برای بازتاب خبر بازداشت شایعه‌پراکن‌ها در استان‌های دیگر

کرونا در ایران؛ ناظران سازمان جهانی بهداشت به تهران می‌روند

همرسانی

۱۳۹۸ آبان ۰۵ - ۲۴ فوریه

*استفاده از عکس قم برای خبر ورود ناظران سازمان جهانی بهداشت به تهران

کرونا و چهل سال مرگ تدریجی/ الهام، تهران

*عکس یک مرکز مذهبی، شناسنامه (نماد انتخابات)، ماسک (نماد کرونا) و سرباز (نماد امنیتی و بسته بودن فضا)

فهرست

BBC Account

BBC

فارسی NEWS |

صفحه اول | پیش زدن | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد | دا

آمار رسمی کرونا در ایران در هفتمین روز: ۱۳۹ مبتلا و ۱۹ کشته

همسرانی

۱۳۹۸ - ۰۷ آسفند ۱۳۹۸ قوریه

انتهاء اطلاعات پراکنده و بعضًا ضد و نقیض باعث نگرانی افکار عمومی در ایران و کشورهای منطقه از بیم شیوع ویروس کرونا شده است

*نمایش عکس یک طلبه خارجی رو بروی حرم مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها برای توضیح آمار کرونا در کل ایران.

فهرست | BBC Account | BBC

فارسی | NEWS

صفحه اول | یخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | جهان | هنر | ورزش | اقتصاد | ...

اعزام هواپیمای خالی برای بازگرداندن ایرانیان، پیشنهاد آزمایش مسافران خروجی

همراهانی |

۱۳۹۸ - ۰۷ آسفند ۲۶ فوریه

شهر قم منعه آغاز بروز کرونا و انتشار آن به سایر نقاط ایران و چند کشور دیگر هنایخته شده است

*بی‌بی‌سی حتی برای انتشار خبر اعزام هواپیمای خالی هم عکس قم را درج می‌کند و این شهر مذهبی-سیاسی را منشأ بروز کرونا در ایران و کشورهای دیگر معرفی می‌کند.

انتقاد پومپئو از ایران و چین همزمان با افزایش نگرانی‌ها در مورد ویروس کرونا

همراهانی |

۱۳۹۸ - ۰۷ آسفند ۲۶ فوریه

ضدعفونی کردن "حرم حضرت مصومه" در قم

فهرست BBC Account BBC

فارسی NEWS

صفحه اول | پخش زنده | ویدیو | تلویزیون | رادیو | ایران | جهان | هنر | اقتصاد | اخたستان | ورزش |

شمار قربانیان ویروس کرونا در ایتالیا افزایش چشمگیری یافت

همرسانی

۷ مارس ۱۳۹۸ - امسکند ۱۷

کلیساها در ایتالیا ضد عقوتی شده‌اند

EPA

* تصویرسازی بی‌بی‌سی تنها محدود به نمادهای مذهب تشیع یا اسلام نیست بلکه نمادهای مسیحی را هم شامل می‌شود.
به نظر شما چرا بی‌بی‌سی برای بیان آمار قربانیان ویروس کرونا؛ تصویر ضدغونی کردن خیابان‌ها یا مراکز خرید و پاساژها و...
را نمایش نمی‌دهد؟

۲۲. ۳. دروغگویی

دروغگویی ویژگی رسانه‌های خبری غربی است. بی‌بی‌سی فارسی نیز از این شاخص به طرز پیچیده‌ای تبعیت می‌کند.

ایران دومین قربانگاه کرونا در جهان بعد از چین

۲۱ اسفند ۱۳۹۸ - ۲۰۲۰ قوریه ۲

* این خبر بی‌بی‌سی در حالی است که طبق گزارش‌های همین بنگاه خبری از مدت‌ها قبل بسیاری از کشورها قربانی بیماری کرونا بوده است.

۳. موضوعات محوری

۱/۴. قرنطینه

موضوع «قرنطینه» درصد از عناوین خبری بی‌سی را به خود اختصاص داده بود و علاوه بر این؛ در ضمن اخبار و با استفاده از روش برجسته‌سازی و سایر روش‌ها قرنطینه را به عنوان راهکار اصلی مبارزه با کرونا القا کرد.

اگر ذهن مخاطب با بی‌سی همراه شود و قرنطینه را به عنوان راه اصلی پیش‌گیری پذیرد، این رسانه به صورت طبیعی و غیرمستقیم قدم بعدی را برمی‌دارد و قرنطینه را به عنوان مسیری هولانگیز و منزوی‌کننده و... معرفی می‌کند. مجموعه القایاتی که بی‌سی از قرنطینه به صورت مستقیم و غیرمستقیم به مخاطب خود منتقل می‌کند عبارت است از^۱:

الف) از حیث فردی

حیرت و سردگمی

افسردگی

بیچارگی

ترس و تنهايی

اندوه

۱. شواهد و ادله این مطلب در بخش «انگاره‌سازی» مطرح شد.

ترس از مرگ

وسواس خرید

مشغولیت شدید ذهنی

نبود امید به زندگی

ب) از حیث اجتماعی

جدایی و شکاف بین مردم

تنش اجتماعی

کمک نکردن مردم به خانواده‌های بیمار

پ) از حیث تغذیه

انبار کردن و احتکار خانگی مواد غذایی

کمبود مواد غذایی

نبود تغذیه مناسب در محل‌های قرنطینه

ت) از حیث بهداشتی و رفاهی

سکوت ترسناک دنیای پیرامون

کمبود لوازم آزمایشگاهی برای تشخیص کرونا

نبود تخت جهت بستری بیمار

نبود امکانات پژوهشکی

نبود امکانات اولیه مثل بخاری در محل‌های قرنطینه

نبود دکتر در محل قرنطینه

درگیری بسیاری از مردم شهر قرنطینه شده با بیماری

امکان طول کشیدن قرنطینه حتی به مدت یک سال

ترجیح مرگ بر قرنطینه

ث) از حیث سیاسی

سانسور دولتی و بی اطلاع ماندن از اوضاع پیرامون

امکان سوء استفاده حکومت از قدرت در ایام قرنطینه

رها شدن از جانب حکومت

نکته جالب توجه این که نسخه بی بی سی برای پیشگیری از کرونا، توسط خود این رسانه بی اعتبار شده و این خبرگزاری به بی فایده بودن قرنطینه در ایتالیا اعتراف نموده است:

«بحران شیوع کرونا، اوضاع ایتالیا را بهم ریخته است. مقامات از دیروز شمال این کشور را تحت قرنطینه گذاشته‌اند اما نتوانسته‌اند مانع از خروج هزارن نفر از مناطق شمالی به جنوب کشور شوند. در بعضی از زندانها هم شورش شده. ایتالیا یکی از قطب‌های گردشگری اروپا است که بعلت شیوع کرونا به حالت رکود درآمده است.» (سیاوش اردلان، ۱۹ اسفند)

هم‌چنین بی بی سی به نقل از جاش روگین، ستون‌نویس واشنگتن‌پست این‌گونه می‌نویسد:

« جاش روگین به ایتالیا و آمریکا به عنوان دو کشور برخوردار از نظام دموکراسی اشاره کرده و اقدامات آنها برای مقابله با شیوع کرونا را ناموفق ارزیابی کرده است. در ایتالیا محدودیت‌ها گسترده برای آمد و شد مردم بیشتر موجب رعب و وحشت شده تا اطمینان و اعتماد... به عقیده ستون‌نویس واشنگتن‌پست موثرترین راهکار دولت کره‌جنوبی برای مقابله با شیوع کرونا انجام گسترده تست شناسایی این ویروس بوده است.» (امیر پیام، ۲۱ اسفند)

بنابراین اگر کسی نسبت به این نسخه پیشنهادی بی بی سی قانع شود؛ نسبت به سقوط به یک چاه هول انگیز بی‌انتها که احتمال زیاد فایده‌ای هم برای او ندارد می‌رسد اما ظاهرا تنها راه نجات او نیز هست و این یعنی فرورفتن در نامیدی و رسیدن به بن‌بست محض که سرمنشأ اختلالات فردی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و... خواهد بود.

۴. اختلال زندگی، ابتلا و مرگ

اختلالات معیشتی و اخبار مربوط به شیوع بیماری و مرگ روی هم رفته بخش بزرگی از اخبار (۵۶ درصد) را به خود اختصاص داده‌اند و به صورت غیرمستقیم از ویروس کرونا برای مخاطب بی بی سی یک هیولا را ترسیم می‌کند که کل زندگی اش را متوقف می‌کند و حتی شغلش را نیز از او می‌گیرد و تفریحات ساده را هم از دست می‌دهد. این در حالی است که شیوع کرونا در کشورهای متبوع بی بی سی تقریباً باعث تعطیلات جدی نشد اما پوشش این اخبار در سیاست خبری بی بی سی نبود و با حربه سانسور با آن برخورد کرد.

در بخش آمار نیز گذشت که ۸۰ درصد اخبار کرونایی بی‌بی‌سی بار منفی دارد و پمپاژ این حجم از اخبار منفی به ذهن مخاطب او را به یأس، نامیدی، عصبیت مطلق می‌کشاند و انسانی که به بن‌بست رسیده باشد یا به افسردگی مطلق می‌رسد یا آماده هرکار غیر عاقلانه‌ای (هم‌چون آشوب‌گری، حرکات نژادپرستانه و...) خواهد بود که نمونه‌های عینی آن ذیل عنوان «تفرقه» ذکر شد.

۴/۳. ضعف‌ها و کمبودها

در صد از اخبار بی‌بی‌سی به پوشش ضعف‌ها و کمبودهای کشورها در مواجهه با کرونا اختصاص داده شده بود که عمدۀ آن مربوط به ضعف‌ها و ناکارآمدی‌های ادعایی این رسانه علیه کشورهای رقیب (چین و ایران) بود.

هدف از پرنگ کردن این ضعف‌ها و کمبودها «ایجاد تردید و بی‌اعتمادی» و «تفرقه» بین مردم و مسئولین و هم‌چنین ایجاد شکاف اجتماعی میان مردم بوده است که در هرکدام از بخش‌های مختص به این دو عنوان قرائن مربوط ذکر شد.

۴/۴. مسائل پزشکی

مسائل پزشکی^۹ در صد از اخبار بی‌بی‌سی را به خود اختصاص داده بود. با تبیین ترفندها و روش‌های بی‌بی‌سی که در فصل قبل گذشت مشخص می‌شود که این بنگاه خبرپراکنی از طرح مسائل پزشکی چند هدف زیر را داشته است:

۱. برقراری تعامل با مخاطب و جلب اعتماد او از طریق پاسخ به سؤالاتش^۱
۲. جلب اعتماد مخاطب با ارائه محتوای شبه‌علمی^۲
۳. رفع اتهامات از دولت انگلیس و آمریکا در خصوص عمدی بودن تولید ویروس کرونا؛ با برچسب‌های ژورنالیستی شبه‌علمی^۳
۴. تخریب نمادهای سنتی و هویتی کشورهای رقیب (چین، کشورهای اسلامی، ایران) با ادبیات شبه‌علمی.^۴

۱. در بخش «تعامل» ادله و شواهد ذکر شد.

۲. در بخش «علمی نمایی» ادله و شواهد ذکر شد.

۳. در بخش «روند حمله و انهدام هدف» ادله و شواهد ذکر شد.

۴. در بخش «هویت‌زایی و زیر سؤال بردن فرهنگ بومی» ادله و شواهد ذکر شد.

۴/۵. تقابل علم و هویت مذهبی

دو درصد عناوین خبری بی‌بی‌سی به القای تقابل بین علم و هویت مذهبی اختصاص داده شده بود البته این تقابل صرفا از حیث نظری القانمی شد بلکه این رسانه بر تخریب نمادها و اماکن هویت‌بخش مذهبی نیز متمرکز بود و در بخش «استفاده از زبان تصویر» دیدیم که چگونه برای مخاطب خود تلاش داشت قم و روحانیت را عامل شیوع کرونا جلوه دهد و پروژه قم هراسی را پیاده کند. و اشاره کردیم بی‌بی‌سی به عنوان یک رسانه مهاجم غربی به دنبال تخریب نمادهای مذهبی و هویتی کشورهای رقیب خود است.

سیاست تخریب و قم هراسی بی‌بی‌سی با علم به این است که قم صرفا اولین شهر گزارش دهنده کرونا بود و نه مبدأ آن و انتشار خبر شیوع کرونا در قم در حالی است که به گزارش بی‌بی‌سی ویروس کرونا ۱ بهمن پشت مرزهای غربی ایران رسیده بوده است. «ابراهیم شکیبا، رئیس مرکز بهداشت استان کرمانشاه گفته "با وجود این اخبار عملاً ویروس کرونا پشت مرزهای غرب کشور رسیده و هم‌اکنون آماده باش کامل در مرزها و مراکز بهداشتی و درمانی استان وجود دارد."» (بی‌بی‌سی فارسی، ۱۰ بهمن) چگونه می‌شود ۱۰ بهمن کرونا پشت مرزهای غربی کشور باشد و یک‌باره ۳۰ بهمن از قم سر در بیاورد؟ مگر این که رسانه سلطنتی ادعا کند ویروس کرونا از زیر زمین و با حفر تونل خود را به قم رسانده و اول قمی‌ها را درگیر کرده یا از طریق هواپی به فرودگاه نداشته قم رفته و از آنجا شروع به کار نموده است.

۴/۶. بسته شدن مرز و خروج اتباع دیگر کشورها

این دو موضوع؛ مجموعاً ۵ درصد از عناوین خبری بی‌بی‌سی را شامل می‌شود. یکی از اهداف این رسانه محوریت دادن به ایران در انتشار کرونا بود که در بخش «اهریمن‌سازی و تحریف» نمونه‌های آن آوردده شد. بی‌بی‌سی از این خلاف‌گویی آشکار خود به دنبال ایجاد تبعات دیگری هم‌چون ایجاد کینه و نفرت میان ایران و همسایگان و قطع روابط اقتصادی و سیاسی با آن‌ها نیز هست.

۴/۷. اقدامات دولتی

پوشش اقدامات مثبت کشورهایی که از نظر مخاطب ایرانی ضعیفتر از ما هستند و عدم پوشش نقاط قوت جمهوری اسلامی یا برجسته کردن نقاط ضعف عمل کرد دولت آن باعث خودکم‌بینی و یاًس مضاعف مخاطبان بی‌بی‌سی و هم‌چنین القای ناکارآمدی و به تبع آن عدم مشروعیت نظام اسلامی می‌شود.^۱

۱. بخش «برتری فرد ضعیف» به تبیین این مطلب و ذکر مواردی از آن در بی‌بی‌سی اختصاص داده شد.

نکته مهم در این زمینه، سیاست «حذف و انکار» رسانه سلطنتی بی‌بی‌سی بود که باعث شد نقاط ضعف کشورهای غربی و دولت‌های همسو با آن سانسور شود و در مقابل مشکلات احتمالی کشورهای رقیب برجسته شود.

۴. نگاهی به سناریوی طراحی شده توسط بی‌بی‌سی

بر اساس داده‌های جمع‌آوری شده از پایگاه خبری BBC باید گفت که این رسانه معاند در دو عرصه داخلی و خارجی خط رسانه‌ای مشخصی را دنبال می‌کند و اخبار را به صورت جهت‌دار و گزینشی به مخاطب خود عرضه می‌کنند.

خلاصه این سناریو بر پایه داده‌ها و تحلیل‌هایی که به تفصیل بیان شد؛ این‌گونه ترسیم می‌شود:

رسانه بی‌بی‌سی با تولید ادبیات شیه‌علمی و پروپاگاندای رسانه‌ای اتهام ساختگی بودن ویروس توسط دولت آمریکا و انگلیس را زیر سؤال می‌برد و با برجسته کردن مبدأ جغرافیای این ویروس یعنی چین و بزرگ کردن اتهامات به ایران در شیوع این بیماری در جهان؛ ذهن‌ها را از خود منحرف می‌کند.

پس از طی این مرحله، بی‌بی‌سی با سانسور اخبار مهار این ویروس و یا کم‌رنگ کردن آن و هم‌چنین بزرگ‌نمایی اخبار خسارات ناشی از شیوع این بیماری؛ از ویروس کرونا یک ویروس غیرقابل مهار و هولناک می‌سازد که ابرقدرت‌ها را به زانو درآورده و اقتصاد و انواع تجمعات بشری و مذهبی و تفریحی و کاری و... را بلعیده است و دولت‌ها و حتی افراد بشر را به انزوای مطلق کشانده است و این‌گونه القا می‌کند برای مقابله با این ویروس هیچ راهی جز قرنطینه نیست. بی‌بی‌سی تمام اتفاقات مشتبی که ماندن در خانه ممکن است داشته باشد را درز می‌گیرد و این‌گونه القا می‌کند که اگر قرنطینه در خانه باشد به تنها یی محض، افسردگی، مشغولیت شدید ذهنی، بی‌تكلیفی و حیرت، وسوس فکری و روحی می‌انجامد و اگر در بیمارستان باشد علاوه بر موارد قبل؛ نبود امکانات بهداشتی و رفاهی هم اضافه می‌شود.

شکی نیست که ویروس کرونا در حدی که متخصصین می‌گویند مسئله‌ای جدی است اما بی‌بی‌سی با بزرگ‌نمایی غیرعلمی مستقیم یا غیرمستقیم به مخاطب خود می‌گوید کرونا ویروسی است که باعث از هم‌پاشیدگی جامعه می‌شود. این ویروس احتکار، قحطی، سرقت، حرکات تعصب‌آلود و نژادپرستانه و... را به همراه می‌آورد و چرخ اقتصاد و زندگی اجتماعی را تعطیل می‌کند و آن‌قدر هول‌انگیز است که اگر کسی به این بیماری مبتلا شد همسایگانش در خانه‌اش را می‌بندند و پلمس پ می‌کنند.

بی‌بی‌سی برای تثیت این گمانه‌ها و شایعات، از سیاست سانسور نیز استفاده می‌کند و هم‌دلی‌های فراوان اقتصادی و اجتماعی و... که بین مردم در جریان مسئله کرونا وجود دارد را پوشش نمی‌دهد و در مقابل اخبار منفی و نا亨جاري‌های اجتماعی که در هر بحرانی ممکن است وجود داشته باشد را چندین بار تکرار می‌کند و برجسته می‌کند.

در هر صورت بی‌بی‌سی از کرونا یک مهلکه تمام عیار می‌سازد اما سؤال این جاست چه کسی می‌تواند جامعه را از این مهلکه نجات دهد؟ از نگاه بی‌بی‌سی هیچ‌کس چراکه پژوهشکارها درمانی برای این بیماری ندارند و مراکز مذهبی هم که مایه آرامش روحی است نه تنها باید تعطیل شوند بلکه به صورت مغضبانه‌ای به عنوان عامل شیوع بیماری هم مطرح می‌شوند.

هم‌چنین همسایگان و هم‌پیمان‌ها که می‌شد به آن‌ها تکیه کرد را در حال قطع رابطه معرفی می‌کند و با پوشش افراطی تعطیلی وقت مدارس و محافل جمعی همه چیز را تمام شده نشان می‌دهد. علاوه بر همه موارد ذکر شده به دلایل نامعلوم و غیرمستندی ادعا می‌کند مسئلان و یا قشر ثروتمند از مصنوبیت بالاتری در برابر این ویروس جهانی برخوردار هستند و این ویروس از قشر ضعیف قربانی بیشتری می‌گیرد و تلاش می‌کند این گمانه را به ظلم بهداشتی ربط دهد.

بی‌بی‌سی با بزرگ کردن ضعف‌ها و سانسور کردن اقدامات مؤثر نظام اسلامی، که باعث شد وضع بهتری نسبت به کره‌جنوبی و ایتالیا و... داشته باشد و بالاترین میزان بهبودی بعد از چین را به خود اختصاص دهد، تلاش کرد جمهوری اسلامی را ناکارآمد جلوه دهد. طبیعی است که یک دولت ناکارآمد مشروعیتی ندارد و باید با شورش و آشوب آن را برانداخت.

این، چکیده سناریویی بود که توسط بی‌بی‌سی فارسی طراحی شده بود که بخش اندکی از آن واقع و بیشتر آن شبیه یک فیلم ترس‌ناک بود تا یک روند رسانه‌ای بر پایه تعهد و صداقت و واقعیت.

بی‌بی‌سی فارسی خطوط کلان رسانه‌ای را در راستای این سناریو ایجاد کرده است. این خطوط کلان به دو عرصه داخلی و خارجی تقسیم شده و هر کدام زیرشاخه‌های خود را دارند. خطوط کلانی که به هم پیوستن آن به اختلال مطلق نظام می‌انجامد. در ادامه این سناریو را در دو عرصه داخلی و خارجی تبیین و تشریح می‌کنیم.

۱.۵. داخلی

الف) بستر رسانه‌ای: ایجاد رعب و وحشت و یأس مهارنشدنی

دکتر لی ونلیانگ؛ چشم‌پژوه ۳۳ ساله شهر «ووهان» نخستین پژوهشکی بود که در ۹ دی ۱۳۹۸^۱ این ویروس را کشف کرد و خبر آن را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد. پس از انتشار این خبر؛ پلیس «ووهان»^۲ دکتر لی را به دفتر امنیت عمومی

فراخواند و خبر کشف این ویروس در ۱۷ دی ۱۳۹۸^۱ توسط مقامات بهداشت و درمان چین اعلام شد. (پا به پای ویروس کرونا (از زیستگاه نخستین تا مقصد نهایی)، علیرضا مناف زاده، رادیو فرانسه)

با توجه به مدت زمان نسبتاً طولانی (بیش از یک ماه و نیم) که از کشف این ویروس تا ورود آن به ایران گذشت، رسانه‌های معاند فرصت خوبی برای بستر سازی رسانه‌ای داشتند و با نگاهی به اخبار منتشر شده در این بازه زمانی با قاطعیت می‌توان گفت یکی از خطوط ثابت رسانه‌های بیگانه در مسئله کرونا نشر اخبار هولناک و ناامیدکننده از این ویروس بود. حجم اخبار منفی که بنگاه خبری بی‌بی‌سی به ذهن مخاطب خود منتقل کرد و آن را در نمودار و جدول مربوط ارائه کردیم مؤید این مطلب است.

* موارد تیتر و متن هراس‌انگیز در خصوص این ویروس به طرز سرسام‌آوری به مخاطبان القاء شد و نتیجه آن چیزی نبود جز ایجاد هراس کاذب که به تصریح مسئولین بهداشتی کشور نیز رسید. خبرگزاری دولتی ایرنا به نقل از یک روانشناس این‌گونه می‌نویسد:

«جوی که رسانه‌ها ایجاد می‌کنند و حس عدم کنترل ناشی از مسری بودن و نبود راه درمانی برای ویروس کرونا موجب تشدید ترس و نوعی فوبیا از این بیماری در جامعه شده است.» (حس عدم کنترل، ترس از کرونا را تشدید کرده است، دکتر هادی نقدي، ۱۳۹۸)

ب) ایجاد گستاخ

با توجه به قرائین پیش‌گفته؛ بستر رسانه‌ای که بنگاه‌های خبری بیگانه انتخاب نموده و برخی رسانه‌های داخلی؛ دانسته یا ندانسته آن را دنبال کردن باعث ایجاد رعب و وحشت فوق العاده در میان مردم شد. اما آن‌ها چه سودی از این ترس می‌برند؟ در نظر گرفتن خط خبری این رسانه‌ها نشان می‌دهد آن‌ها به دنبال ایجاد گستاخ میان:

مردم و مذهب، مراکز مذهبی و چهره‌های برجسته دینی

مردم و نهادها و شخصیت‌های رسمی و دولتی

مردم و منابع درآمد اقتصادی

مردم و مردم

هستند که در نهایت در صورت عدم تدبیر به از هم پاشیدگی ذهنی و روحی فردی نیز خواهد انجامید. در ادامه برای هر کدام از عنوانین پیش‌گفته شواهد و قرائن خواهیم آورد.

میان مردم و مذهب، مراکز مذهبی و چهره‌های برجسته دینی

یکی از خطوط ثابتی بنگاه‌های خبری بی‌گانه در عملیات رسانه‌ای کرونا دنبال کردند ایجاد گستاخ میان مردم و دین و مظاهر آن بود. البته جامعه دین‌ستیز غرب تنها اسلام را هدف قرار نداده بود بلکه با جهت‌دهی خبری اصل دین و دین‌داری را زیر سؤال برده بود.

میان مردم و نهادها و شخصیت‌های رسمی و دولتی

ایجاد حس بی‌اعتمادی و تردید نسبت به مسئولین و نهادهای رسمی یکی از عناصر برجسته رسانه‌ای در میان اخبار منتشر شده از بنگاه خبری بی‌بی‌سی بود.

این رسانه در این زمینه به شدت فعال بود و به القای تردید در کارآمدی نظام در مواجهه با این ویروس پرداخت و همان‌طور که در بخش آمار گفته شد؛ این سایت بخشی از سرخط اخبار خود را صرف ناکارآمد جلوه دادن اقدامات دولتی در برابر این ویروس و القای حس بی‌اعتمادی به مسئولین کرد.

نکته جالب این جاست طبق گزارش بی‌بی‌سی همین سناریوی جداسازی مردم از دولت و دعوت آنان به شورش علیه دولت در چین هم پیاده شده است. به گزارش زیر توجه کنید:

ویروس کرونا: چرا دو خبرنگار در ووهان ناپدید شده‌اند؟

۱۳۹۸ - ۲۰۲۰ بهمن ۲۷

این دو، شهروند-خبرنگاری هستند که هدفشان انتقال "حقایق" اتفاقاتی بود که در ووهان جریان دارد، یعنی مرکز اصلی شیوع ویروس کرونا در چین.

آنها از داخل شهری که ارتباطش به خاطر قرنطینه با بقیه کشور قطع شده است گزارش‌های جالبی می‌فرستادند و عکس و ویدیو در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کردند.

اما حالا انگار آب شده‌اند و در زمین فرو رفته‌اند.

فنگ بین و چن کیوشی مصمم بودند که از مرکز استان هویی گزارش تهیه کنند و همه دانسته‌های خود درباره بحران موجود در ووهان را با بقیه دنیا به اشتراک بگذارند.

ویدیوهایی که منتشر کرده بودند هزاران بار دیده شده بود. اما مدتی است که چیز جدیدی در کanal‌های ایشان منتشر نشده است و کسانی که کارهای ایشان را دنبال می‌کردند از سرنوشت‌شان احساس نگرانی می‌کنند.

فنگ بین کیست؟

فنگ بین تاجری اهل ووهان است که تصمیم گرفته بود به منظور "گزارش وضعیت واقعی" و با وعده "تلاش حداکثری" گزارش‌های تصویری تهیه کند.

او اولین ویدیوی خود را روز ۲۵ ژانویه در یوتیوب منتشر کرد که در چین فیلتر است و تنها با استفاده از وی‌پی‌ان می‌توان به آن دسترسی داشت.

نخستین ویدیوهای او که هنگام رانندگی در اطراف شهر گرفته شده بودند و وضعیت در نقاط مختلف را نشان می‌دادند، کمی بیش از هزار بازدیدکننده داشتند.

سپس روز اول فوریه فیلمی گرفت که توجه مردم را به خود جلب کرد. این ویدیو که تا به امروز دویست هزار بار دیده شده است ظاهرا هشت جسد را نشان می‌دهد که در میانی بوسی بیرون یکی از بیمارستان‌های ووهان روی هم تلنبار شده‌اند.

آقای فنگ مدعی است که همان شب پلیس به خانه‌اش ریخته بود و از او درباره فیلم‌هایش بازجویی کرده بود. او را بازداشت می‌کنند و نهایتاً بعد از هشدار رها می‌کنند.

اما روز ۹ فوریه ویدیویی ۱۳ ثانیه‌ای از خود منتشر کرد که در آن می‌گفت "مردم قیام کنید - قدرت دولت را به مردم بازگردانید".

بعد از آن دیگر هیچ صدایی از او شنیده نشده است.

چن کیوشی کیست؟

آقای چن وکیل حقوق بشری است که به تهیه گزارش‌های تصویری روی آورده بود و به همین خاطر نسبتاً بین فعالان شناخته شده بود. معروفیت او به خاطر گزارش‌هایی بود که از اعتراضات هنگ کنگ در ماه اوت گذشته تهیه کرده بود.

او بعداً مدعی شد که آن گزارش‌ها باعث شده بود که بعد از بازگشت به چین مورد اذیت مقامات قرار بگیرد و نهایتاً صدایش خاموش شود. تمامی حساب‌های کاربری او در شبکه‌های اجتماعی چینی که بنا بر گزارش‌ها بیش از هفت‌صد هزار عضو داشتند بسته شدند.

اما صدایش را نتوانستند برای همیشه ساکت کنند.

او در ماه اکتبر حساب کاربری جدیدی در یوتیوب درست کرد که حالا حدود چهارصد هزار عضو دارد. تعداد پیروانش در توییتر هم بیش از دویست و شصت هزار نفر است.

او در اواخر ژانویه تصمیم گرفت که به ووهان سفر کند و از وضعیت رو به وحامت آنجا گزارش بفرستد.

او در نخستین ویدیوی خود در یوتیوب گفت که "من از دوربین برای مستندسازی حقایق در جریان استفاده خواهم کرد. من قول می‌دهم که واقعیت را پنهان نکنم".

او به بیمارستان‌های مختلف ووهان سر زد، وضعیت را بررسی کرد و با بیماران به گفت‌وگو نشست.

آقای چن می‌دانست که این گزارش خطرناک است. او در اوایل ماه فوریه به جان سادورث، خبرنگار بی‌بی‌سی، گفت که نمی‌داند تا چه وقت می‌تواند به گزارش ادامه دهد.

به گفته او "سانسور سختی حاکم است و حساب‌های کاربری مردم را در صورت انتشار محتوای ساخت من می‌بندند".

سپس در روز ۷ فوریه ویدیویی در توییتر منتشر شد که مادرش در آن اعلام می‌کرد که یک روز می‌شود که خبری از او نیست. حساب توییتری او در دست یکی از دوستانش است.

بعداً دوستش شو شیائوندگ در ویدیوی دیگری در یوتیوب مدعی شد که او را به زور قرنطینه کرده‌اند.

مقامات چه می‌گویند؟

مقامات چینی در این زمینه سکوت اختیار کرده‌اند. هیچ اطلاعیه‌ای درباره محل این دو فرد به شکل رسمی منتشر نشده است و مشخص نیست که اگر قرنطینه شده باشند چه زمانی اجازه خروج پیدا خواهند کرد.

پاتریک پون، پژوهشگر سازمان عفو بین‌الملل، می‌گوید هنوز معلوم نیست که این دو نفر "توسط پلیس بازداشت شده‌اند یا در قرنطینه اجباری به سر می‌برند".

به عقیده او "حداقل" انتظاری که از مقامات می‌رود این است که با اعضای خانواده آن‌ها تماس گرفته شود.

آفای پون به بی‌بی‌سی گفت "مقامات چینی باید خانواده‌ها را در جریان بگذارند و به این دونفر اجازه دهند که با وکلای معتمدان تماس بگیرند. اگر چنین نشود، می‌توان حدس زد که خطر شکنجه یا بدرفتاری دیگری آن‌ها را تهدید می‌کند."

به چه دلیل ناپدید شده‌اند؟

پکن ید طولایی در سرکوب فعالانی دارد که صدایشان را بلند می‌کنند. از طرف دیگر دوست دارد نشان دهد که دارد بر این بیماری غلبه می‌کند.

لذا عجیب نیست که به گفته یکی از پژوهشگران دیدبان حقوق بشر دولت چین در حال حاضر "به همان اندازه برای ساخت کردن انتقامات تلاش می‌کند که برای متوقف کردن شیوع ویروس".

دکتر لی ونلیانگ که در اواخر ماه دسامبر نسبت به این ویروس هشدار داده بود در ادامه برای خودداری از پخش "نظرات غلط" تحت فشار قرار گرفت. او نهایتاً به این ویروس مبتلا شد و جانش را از دست داد.

مرگ او موجی بی‌سابقه از خشم را به همراه داشت و به قیامی اینترنتی منجر شد. مقامات چینی که انتظار چنین واکنشی را نداشتند، سعی کردند هرگونه نظر انتقادی درباره مرگ دکتر لی را سانسور کنند.

یاچیو وانگ، پژوهشگر دیدبان حقوق بشر، به بی‌بی‌سی گفت که "مقامات چینی سابقه زیادی در آزار و بازداشت شهروندانی دارند که در موقع بحرانی حقایق را بر ملا می‌کنند یا دست به انتقاد از دولت می‌زنند - مثل زمان شیوع بیماری سارس در سال ۲۰۰۳، زلزله ونچوان در سال ۲۰۰۸، تصادف قطار ونزو در سال ۲۰۱۱ و انفجار شیمیایی تیانجین در سال ۲۰۱۵".

او با این حال می‌گوید که چن باید از "این تجربیات درس بگیرد و بفهمد که آزادی اطلاعات، شفافیت و احترام به حقوق بشر نه تنها مانع شکست دادن این ویروس نمی‌شود، بلکه آن را تسهیل نیز می‌کند. مقامات چینی با ناپدید کردن این دو نفر به خودشان لطمہ می‌زنند".

در وبسایت خبری چینی ویو، تنها چند نظر وجود دارد که از این دو نفر نام می‌برند و به نظر می‌رسد که آن‌ها هم به زودی توسط سانسورچی‌های حواس جمع چینی پاک خواهند شد.

به گفته یکی از این نظرها "تاریخ را بازنویسی می‌کنند. یواش یواش جوری می‌شود که انگار اصلاً کسی به نام چن کیوشی وجود نداشته است". (بی‌بی‌سی فارس، ۲۷ بهمن)

همان‌طور که از گزارش مفصل بالا پیداست دو خبرنگار بی‌بی‌سی چندان هم به دنبال پوشش اخبار کرونا نبودند و اهداف دیگری را نیز دنبال می‌کردند به گونه‌ای که فنگ بین بدون این‌که بین خبرنگاری سلامت با براندازی نظام ربط آشکاری وجود داشته باشد فیلم پر می‌کند و می‌گوید:

«مردم قیام کنید قدرت دولت را به مردم بازگردانید.»

میان مردم و منابع درآمد اقتصادی

یکی از خطوط خبری ثابت بی‌بی‌سی ایجاد تلازم میان شیوع کرونا و بحران اقتصادی و معیشتی بود به گونه‌ای که تلاش داشت. شکی نیست که کرونا باعث اختلال اقتصادی می‌شود ولی این‌که شیوع این ویروس عامل تعطیلی و فلج مطلق یک کشور عنوان شود خلاف واقع است که بی‌بی‌سی تلاش می‌کند با ترفندهای مختلف این مطلب خلاف را جا بیندازد. آمار مربوط به این بخش در فصل مربوط ذکر شد.

میان مردم و مردم

احتکار و سرقت و ترس و سواس‌گونه اجتماعی و برانگیخته شدن تعصبات نژادی و... همه باعث فعال کردن گسل‌های مردمی و اختلال اجتماعی می‌شود که توسط سیاست‌گذاران بی‌بی‌سی دنبال می‌شد.

از همپاشیدگی ذهنی و روحی فردی

حجم فوق العاده اخبار منفی منتشر شده است که آمار آن در فصل مربوط گذشت. هم‌چنین مردم به خاطر ترس فوق العاده و توصیه‌های پزشکی به مراکز مذهبی که به طور سنتی آرامش روحی آنان محسوب می‌شد نمی‌توانند مراجعه کنند. خانه‌نشینی بر اثر تعطیلات یا کاهش ساعات اداری زیاد شده و بیرون رفتن معادل ابتلا و مرگ تلقی می‌شود. از طرف دیگر؛ یکی از محدود راه‌های ارتباطی با عالم خارج اینترنت خواهد بود که به خاطر افسارگسیختگی و حجم اخبار منفی به آلام روحی مردم می‌افزاید. این نتیجه قهری محتوا و موضوعات تولید شده توسط رسانه‌های بیگانه و برخی اتباع داخلی آنان است.

۵.۲ خارجی

گستت بین ایران و همسایگان

یکی از خطوط خبری ثابت و البته پر حجم بی‌بی‌سی بر ایجاد عداوت میان ایران و همسایگان متمرکز بود.^۱

این روند باعث مختل شدن صادرات غیرنفتی ایران و ضربه اقتصادی نیز می‌شود. به نوشته مارک دوبوویتز دقیقاً

۱. آمار مربوط به بسته شدن مرزها توسط همسایگان بخشی از این تفرقه‌افکنی بود.

Mark Dubowitz @mdubowitz

"Coronavirus has done what American economic sanctions could not: shut down non-oil exports."

Coronavirus Will Hammer Iran's Economy

The contagion has done what American economic sanctions could not: shut down non-oil exports.

bloomberg.com

8:40 PM · Feb 25, 2020 · [Twitter for iPhone](#)

مدیر اندیشکده ضد ایرانی FDD می‌نویسد: «کرونا کاری را انجام داد که تحریم‌های اقتصادی آمریکا نتوانست؛

توقف صادرات غیر نفتی ایران.»

۵. روزشمار اخبار کرونا از دریچه عناوین خبری بی‌بی‌سی فارسی

۳ بهمن

ویروس کرونا؛ چطور می‌شود یک شهر را قرنطینه کرد؟

ویروس کرونا؛ راههای ورود و خروج دو شهر چین بسته شد

۴ بهمن

ویروس کرونا در همسایگی افغانستان؛ وزارت صحت خواستار کمک بین‌المللی شد

شمار مبتلایان و قربانیان بیماری جدید در چین به سرعت افزایش یافته است

۵ بهمن

ویدیو افزایش شمار قربانیان ویروس کرونا

رئیس جمهور چین: شیوع ویروس کرونا شتاب بیشتری گرفته

۶ بهمن

صدا راز دانش: ویروس کرونا و سرمنشاء آن

وزیر بهداشت ایران: نمی‌توانیم درها را بر ویروس کرونا بیندیم

وزارت بهداشت ایران: آماده مقابله با ویروس کرونا هستیم

ویدیو توصیه‌های پزشکی برای جلوگیری از ابتلا به ویروس جدید کرونا

ویروس کرونا؛ بیش از دو هزار نفر آلوده شده‌اند و ۵۶ نفر جان خود را از دست دادند

دانشجویان افغان در شهر ووهان چین: با کمبود مواد غذایی روبرو هستیم

۷ بهمن

ویروس کرونا؛ افغانستان از چین خواست تا مانع سفر مسافران به افغانستان شود

ویدیو افزایش سریع قربانیان ویروس جدید کرونا در چین

افزایش قربانیان ویروس مرگبار کرونا به ۸۰ نفر

۸ بهمن

کرونا؛ نگاهی به خسارات اقتصادی شیوع یک ویروس

ویدیو وزیر بهداشت ایران: نمی‌توانیم درها را بر ویروس کرونا بیندیم

ویروس کرونا؛ اولین مبتلایان در ژاپن و آلمان، افزایش مبتلایان در چین

۹ بهمن

ویدیو نگرانی‌های فزاینده از گسترش ویروس کرونا

ویروس کرونا: اطلاعات غلط درباره ویروس به سرعت پخش می‌شود

ویروس کرونا؛ طین فریاد همدلی در شهر قرنطینه: "به مقاومت ادامه بده ووهان"

افزایش آمار قربانیان ویروس کرونا؛ برنامه استرالیا برای مسافران در یک جزیره

۱۰ بهمن

ویروس کرونا؛ ماسک چه تاثیری دارد؟

ویدیو آیا ویروس کرونا ایران را تهدید می‌کند؟

شیوع ویروس کرونا؛ شش هزار مسافر کشته در ایتالیا قرنطینه شدند

ویروس کرونا؛ فرازهایی از دفتر خاطرات یک زن تنها در ووهان چین
ویروس کرونا؛ شیوع بیماری در سراسر چین و تاخیر در خروج خارجیان
ویدیو ویروس کرونا همه چیز را متوقف می‌کند؛ از پروازها گرفته تا مسابقات ورزشی
شیوع کرونا؛ ایران: خارج کردن ایرانیان از ووهان، مستلزم موافقت دولت چین است

۱۱ بهمن

ویدیو اقدامات ویژه در تاجیکستان برای مقابله با ویروس کرونا
ویروس کرونا؛ سازمان جهانی بهداشت وضعیت اضطراری اعلام کرد
ویدیو پیامدهای ویروس کرونا؛ ایران ورود مسافران از چین را ممنوع کرد
وزیر بازرگانی آمریکا؛ ویروس کرونا می‌تواند برای اقتصاد آمریکا مفید باشد
ویروس کرونا؛ کلیه پروازهای رفت و برگشت ایران به چین موقتاً متوقف می‌شود'
ویروس کرونا؛ افغانستان و سازمان بهداشت جهانی 'کمیته مشترک پیش‌گیری و هماهنگی' ایجاد کردند
ویروس کرونا؛ شمار مبتلایان به این ویروس به حدود ۱۰ هزار نفر در جهان رسید

۱۲ بهمن

ویروس کرونا؛ چرا امراض بیشتری از حیوانات به انسان منتقل می‌شود؟
ویدیو بحران کرونا جهانی می‌شود؛ آمریکا و استرالیا ورود چینی‌ها را ممنوع کردند
ویدیو جلوی ویروس کرونا را در میدان هوایی کابل می‌گیرند

۱۳ بهمن

ویدیو ضربات کشنده ویروس کرونا به اقتصاد چین
ویدیو کرونا در راه؛ ایران هنوز پروازهای چین را متوقف نکرده
ویروس کرونا؛ انزواج عمیق چین، تمهدات کشورها برای مقابله با ویروس
ویروس کرونا؛ وزارت بهداشت ایران خواستار تعليق پروازهای ایران به چین شد

ویروس کرونا، کابل: برای انتقال دانشجویان از شهر ووهان چین آمادگی داریم
ویروس کرونا؛ اولین قربانی در خارج از چین، ادامه خروج خارجیان از ووهان
ویدیو کابل: آماده‌ایم به محض موافقت سازمان بهداشت جهانی دانشجویان افغان را از چین برگردانیم
صدا راز دانش: ریشه و علائم ویروس کرونا

۱۴ بهمن

ویروس کرونا: بیمارستان ۱۰۰۰ تختخوابی ووهان افتتاح می‌شود
ویروس کرونا؛ چین: ما کم کاری کرده‌ایم اما آمریکا هراس افکنی می‌کند
سیصد نفر مظنون به ابتلا به ویروس کرونا در تاجیکستان قرنطینه شدند
صدا ویروس کرونا: ادامه پروازها میان ایران و چین چقدر نگران کننده است؟
ویروس کرونا؛ نزدیک به ۴۰۰ میلیارد دلار در بازار بورس چین از دست رفت
ویروس کرونا؛ اعتصاب کارکنان بیمارستان هنگ‌کنگ و درخواست برای بسته شدن موز با چین

۱۵ بهمن

ویدیو ویروس کرونا؛ دانشجویان ایرانی از چین به خانه بر می‌گردند
شیوع کرونا ویروس؛ منع فروش حیوانات وحشی در چین 'باید دائمی شود'
ویروس کرونا؛ سازمان بهداشت جهانی: همه‌گیری هنوز جهانی نشده، ماسک لازم است اما کافی نیست

۱۶ بهمن

ویدیو تردید درباره ورود ویروس کرونا به ایران
سازمان بهداشت جهانی: پنجره فرصتی برای مهار کرونا وجود دارد
ویروس کرونا؛ 'ترجم می دهم بمیرم تا اینکه به قرنطینه بروم'
ویروس کرونا؛ در قرنطینه دانشجویان ایرانی که از چین بازگشته‌اند چه می‌گذرد؟
ویروس کرونا؛ افزایش قابل توجه شمار افراد مبتلا، اولین مورد مرگ در هنگ‌کنگ

۱۷ بهمن

پژشک افشاگر کرونا خود قربانی این ویروس شد

چرا ویروس کرونا موجب سقوط بهای نفت شده؟

چرا شیوع ویروس کرونا می‌تواند نعمتی برای حیات وحش باشد

ویروس کرونا؛ افزایش آمار تلفات در چین؛ قرنطینه چند صد نفر در تاجیکستان

۱۸ بهمن

ویروس کرونا: ۵ نکته که باید بدانیم

ویروس کرونا؛ ازدواج گروهی هزاران زوج در کره جنوبی

ویروس کرونا؛ سازنده آی‌فون در چین ماسک پزشکی تولید می‌کند

ویدیو چرا کرونا تا این حد مقاوم است؟ گفتگو با کامیار علایی

ویدیو کرونا و هشدار سازمان بهداشت جهانی؛ جهان با کمبود ماسک و دستکش طبی روبروست

سازمان بهداشت جهانی از کمبود تجهیزات ایمنی برای مقابله با ویروس کرونا خبر داد

۱۹ بهمن

ویدیو مورچه خواران پولک‌دار، متهمان جدید پرونده کرونا!

ویروس کرونا؛ هشدار سازمان جهانی بهداشت علیه 'نظریه‌های توطنه'

ویروس کرونا؛ هنگ‌کنگ قوانین جدید قرنطینه برای مسافران چین وضع کرد

۲۰ بهمن

ویروس کرونا؛ هزاران نفر اجازه پیاده شدن از کشتی را پیدا کردند

آمار مرگ در اثر نسل تازه ویروس کرونا از سارس فراتر رفت

ویدیو کرونا رکورد سارس را شکست؛ شمار جان باخته‌های ویروس جدید به بیش از ۸۰۰ نفر رسید

۲۱ بهمن

ویروس کرونا؛ مرگبارترین روز با ۹۷ قربانی در یک روز

دولت بریتانیا، ویروس کرونا را 'تهدید آنی' برای سلامت عمومی اعلام کرد

ویدیو ادامه تلفات ویروس کرونا؛ بیشترین کشته در یک روز از زمان شیوع بیماری

۲۲ بهمن

ویدیو تعداد قربانیان ویروس کرونا به بیش از ۱۰۰۰ نفر رسید

چرا کودکان خیلی کم به ویروس جدید کرونا مبتلا شدند؟

مردی که در متروی مسکو 'تظاهر' به ابتلا به ویروس کرونا کرد دستگیر شد

افزایش قربانیان کرونا به بیش از ۱۰۰۰ نفر و 'برکناری' تعدادی از مقامات چینی

ویروس کرونا؛ نیسان به دلیل نرسیدن قطعه از چین کارخانه‌ای را موقتا تعطیل می‌کند

۲۳ بهمن

صدا پیامدهای اقتصادی شیوع ویروس کرونا چقدر نگران کننده است؟

وزارت بهداشت ایران مرگ در اثر کرونا را تکذیب کرد

بیماری ناشی از ویروس کرونا نام رسمی گرفت؛ کووید-۱۹

رونمایی از گوشی‌های تازه سامسونگ گلکسی اس ۲۰ و یک مدل تاشو، درسایه شیوع کرونا

۲۴ بهمن

ویدیو جهش شمار قربانیان ویروس جدید کرونا در چین

نگرانی از ویروس کرونا، کشته تفیریحی را آواره دریا کرد

ویروس کرونا؛ جهش شدید آمار مرگ و ابتلا در هوبی

سازمان بهداشت جهانی خواستار توضیح چین در مورد روش تشخیص ابتلای به کرونا شد

۲۵ بهمن

ویدیو ابتلای ۱۷۰۰ پزشک و پرستار در چین به ویروس جدید کرونا

ویروس کرونا؛ علیرغم جهش موارد در چین وضعیت جهانی 'تغییر نکرده'

ویروس کرونا؛ آمار کارکنان بخش بهداشتی چین: ۱۷۱۶ مبتلا به ویروس، ۶ کشته

۲۶ بهمن

ویدیو ویروس کرونا؛ 'دشمن سرکش بشریت'

چین؛ شیوع ویروس کرونا 'تحت کنترل' در آمده است

ویروس کرونا؛ ۱۴ روز قرنطینه برای کسانی که وارد پکن می‌شوند

۲۷ بهمن

ویروس کرونا؛ چرا دو خبرنگار در ووهان ناپدید شده‌اند؟

شیوع کرونا؛ چین محدودیت‌های جدیدی در استان هوبی اعلام کرد

چهل مسافر آمریکایی کشته تقریبی در ژاپن مبتلا به ویروس کرونا هستند

۲۸ بهمن

ویروس کرونا؛ سرقت صدها عدد دستمال توالت در هنگ‌کنگ

ویروس کرونا؛ تعداد مبتلایان به بیش از ۷۰ هزار نفر رسید

۲۹ بهمن

خسارات ویروس کرونا به اقتصاد جهانی آشکار می‌شود

ویروس کرونا؛ چین گسترده‌ترین تحقیق در مورد بیماری را منتشر کرد

هشدار آپل؛ شیوع ویروس کرونا تولید و عرضه آی‌فون را کاهش داده است

۳۰ بهمن

ویدیو مرگ دو نفر در قم بر اثر ویروس کرونا

مرگ دو نفر در اثر ویروس کرونا در قم

نسل تازه ویروس کرونا چیست و چقدر خطرناک است؟

ویروس کرونا؛ چین اجازه کار سه خبرنگار آمریکایی را باطل کرد

ویروس کرونا - گروهی از مسافران سالم از کشتی دیاموند پرنسس خارج شدند

خروج بخشی از مسافران کشتی تفریحی تحت قرنطینه در ژاپن شروع شد

۱ اسفند

ویدیو در مقابل ویروس کرونا چه باید کرد؟

ویروس کرونا؛ ایران چقدر برای مقابله آماده است؟

ویدیو ویروس کرونا در ایران، آنچه تا کنون می‌دانیم

ویدیو کرونا در ایران؛ از گرانی ماسک تا دیگر مشاهدات شما

ویروس کرونا؛ انتقاد فزاینده از تدابیر ژاپن در کشتی تفریحی

ویروس کرونا؛ کاهش چشمگیر شمار مبتلایان تازه در چین، مرگ دو مسافر کشتی ژاپنی

کرونا در ایران؛ تایید ابتلا ۵ نفر و تشکیل 'ستاند پیشگیری و مقابله' با دستور روحانی

صدا چقدر باید نگران شیوع ویروس کرونا در ایران باشیم؟

ویدیو تایید سه مورد جدید از ابتلا به ویروس کرونا در ایران

۲ اسفند

ویروس کرونا چگونه تشخیص داده می‌شود؟

ویروس کرونا با بدن چه می‌کند؟

ویروس کرونا؛ شیوع بیشتر، افزایش تعداد کشورهای آلوده

کرونا در ایران؛ لغو پروازها و 'زیان' شرکت‌های هواپیمایی

ویدیو ایران دومین قربانگاه کرونا در جهان بعد از چین

ویروس کرونا با مسافری از ایران به لبنان رسید

ویروس کرونا؛ فروش خودرو در چین ۹۲ درصد کاهش یافت

ویدیو رای‌گیری در انتخابات مجلس ایران و نگرانی از گسترش کرونا

مسافر ایرانی در کانادا مبتلا به ویروس کرونا تشخیص داده شد

کرونا در ایران؛ افزایش تعداد مبتلایان، دبیرکل سازمان بهداشت جهانی ابراز نگرانی کرد

کرونا در ایران؛ بازداشت چندین نفر در چهار استان ایران به اتهام 'شایعه‌پراکنی'

صدا چرا ایران جزو محدود کشورهایی است که کرونا در آن قربانی گرفته؟

۳ اسفند

ویدیو کرونا در ایران، مشاهدات و راهکارهای شما

ویروس کرونا؛ چگونه خود را قرنطینه کنیم؟

شیوع کرونا در ایران؛ آنچه از قم باید بدانیم

ویدیو شاهد عینی؛ وضعیت رسیدگی به موارد مشکوک به کرونا در ایران

ویدیو شیوع ویروس جدید کرونا در ایران؛ گفتگو با فرین عاصمی

ویروس کرونا؛ فیلم تبلیغاتی پرستار باردار در چین خبرساز شد

ویروس کرونا در حال گسترش در خارج از چین است

تعطیلی مدارس تهران و دانشگاه‌های چند استان در پی گسترش کرونا

شیوع گسترده کرونا در کره جنوبی و مرگ دو نفر در ایتالیا

ویدیو افزایش آمار مبتلایان به ویروس کرونا در ایران؛ گفتگو با کامیار علایی

ویدیو شمار قربانیان کرونا در ایران به ۵ نفر رسید، مبتلایان به ۲۸ نفر

هنر و فرهنگ هفته، کرونا رسید، رونق تئاتر و سینما و هنر نامزدهای انتخابات

کرونا در ایران؛ شهردار منطقه ۱۳ تهران مشکوک به ابتلاست، رئیس شورای شهر خود را قرنطینه کرد

ویدیو دو بخش در بیمارستان مسیح دانشوری ایزوله شده

۴ اسفند

توقف کارناوال و نیز در پی شیوع کرونا در ایتالیا

ویدیو مشاهدات شما از گسترش ویروس کرونا در ایران

کرونا در ایران؛ شش کشور همسایه مرزهای خود را بستند

ویدیو سه مورد مشکوک ابتلا به ویروس کرونا در هرات افغانستان

ویروس کرونا؛ کره جنوبی، ژاپن، ایتالیا و ایران کانون‌های اصلی بعد از چین

ویدیو کرونا در ایران؛ شمار جان باختگان هشت نفر، چند کشور همسایه مرزهایشان را بستند

ویدیو کرونا در ایران و خطر انتقال به بقیه کشورها در گفتگو با آرش علایی

ویدیو از گلاب و سرکه ذکر صلووات تا خوردن عسل؛ بازار داغ شایعات درباره ویروس کرونا

سه فرد مشکوک به ویروس کرونا در هرات، دولت افغانستان مرزهایش را با ایران بست

ویدیو بسته شدن مرز ترکیه و افغانستان با ایران؛ نظرات شما

۵ اسفند

ویدیو اقتصاد جهان گرفتار در چنگال کرونا

ویدیو کرونا جهانی شده؛ دستکم ۲۹ کشور گرفتارند!

کرونا در ایران؛ دوشنبه ۵ اسفند ۱۳۹۸

کرونا در ایران؛ ناظران سازمان جهانی بهداشت به تهران می‌روند

هشدار درباره تبعات اقتصادی ویروس کرونا در جهان

ویروس کرونا؛ سردرگمی تورهای مسافرتی و لغو سفرها در آستانه نوروز

اولین فرد مبتلا به ویروس کرونا در افغانستان شناسایی شد

صدا شیوع کرونا؛ پیامدهای اقتصادی بستن مرزها به روی ایران چیست؟

اولین مورد ابتلا به کرونا در عراق 'یک طلبه ایرانی است'

ویروس کرونا؛ شیوع سریع، ترس از همه‌گیری جهانی را افزایش داده است

قرنطینه شهر وندان خارجی در کره شمالی برای مقابله با ویروس کرونا

ویدیو کرونا در ایران؛ قرنطینه لازم است یا نه؟ گفتگو با دکتر بابک قرایی مقدم

ویدیو آمار جان باختگان کرونا در قم: نماینده مجلس می‌گوید ۵۰ نفر، وزارت بهداشت تکذیب می‌کند

ویروس کرونا؛ قیمت طلا به بالاترین نرخ خود در هفت سال گذشته رسید

کرونا در روزنامه‌های تهران؛ از تجربه عضو شورای شهر تا نتیجه آزمایش پس از مرگ بیمار

ویروس کرونا؛ والی هرات: مرز اسلام قلعه میان ایران و افغانستان موقتاً مسدود است

ویدیو تأیید اولین مورد ابتلا به کرونا در افغانستان؛ مسافری از قم آن را به هرات برد

جشنواره تجسمی فجر؛ از تحریم و تعویق تارضاً مافی و فراموش شدگان هامون

۶ اسفند

'ساخت واکسن کرونا' در چین و آمریکا؛ دویست هزار آزمایش کرونا در کره جنوبی

مقام‌های بهداشتی؛ همه‌گیری کرونا در آمریکا 'اجتناب‌ناپذیر' است

ویدیو کرونا زندگی روزمره در ایران را دگرگون کرده

کرونا در ایران؛ قیمت بعضی صیفی‌جات بالا رفت

چرا این تعداد از مسئولان حکومت ایران کرونا گرفته‌اند؟

ویدیو سازمان بهداشت جهانی شاید کرونا را 'همه‌گیر جهانی' اعلام کند

ویروس کرونا؛ کدام حیوان وحشی بیماری را به انسان داد؟

'کرونا قرار است کدام یک از ما را ببرد؟'

'نوك كوه يخ' کرونا در ایران؛ در قم چه می‌گذرد؟

ایرج حریرچی، معاون وزارت بهداشت ایران به کرونا مبتلا شد

ویروس کرونا؛ لغو پروازها و افزایش هشدارها درباره سفر به ایران

شیوع ویروس کرونا باعث تعویق اجلاس خبرگان رهبری در ایران شد

ویروس کرونا؛ افغانستان مرز زمینی و هوایی با ایران را باز کرد

ویدیو کرونا در ۱۳ استان ایران؛ روحانی می‌گوید دشمنان می‌خواهند کشور را به تعطیلی بکشند

سازمان جهانی بهداشت: جهان آماده ورود به مرحله همه‌گیری کرونا شود

روحانی: توطئه دشمنان ماست که با هراس از کرونا کشور را به تعطیلی بکشند

آمار رسمی ویروس کرونا در ایران؛ تایید ابتلای ۹۵ نفر و فوت ۱۵ نفر

'قرنطینه' دفتر یکی از مراجع تقلید قم به دنبال درگذشت یکی از اعضای دفترش بر اثر ویروس کرونا

۷ اسفند

چقدر با همه‌گیری ویروس کرونا فاصله داریم؟

ویروس کرونا؛ تلاش جهانی برای ساخت واکسن

کرونا و باز شدن پای 'دشمن' به بحران

تاثیر کرونا بر فضای کسب و کار در ایران

ویدیو بحران کرونا در ایران؛ مردم نگران، تجمعات مذهبی در جریان

تعداد مبتلایان به کرونا در ایتالیا به ۴۰۰ نفر افزایش یافت

ویدیو سازمان جهانی بهداشت، نگران وضعیت کرونا در ایران

ویروس کرونا؛ ترکیه 'تمام پروازهای مسافری و باربری ایران را متوقف کرد'

ویروس کرونا؛ دولت افغانستان ۲۵ میلیون دلار برای مقابله اختصاص داد

انتشار ویروس کرونا از ایتالیا به سایر کشورهای اروپا

اولین موارد ابتلا به کرونا در پاکستان و گرجستان؛ 'هر دو مسافر ایران'

ویدیو کرونا در ایران همچنان قربانی می‌گیرد؛ بازداشت ۲۴ نفر به اتهام 'شایعه پراکنی'

کرونا و قم؛ 'اگر مسئولان به فکر ما نیستند، چرا خودمان موضوع را جدی نگرفته‌ایم؟'

آمار رسمی کرونا در ایران در هفتمین روز: ۱۳۹ مبتلا و ۱۹ کشته

سازمان بهداشت جهانی: سرعت شیوع کرونا در ایران، کره و ایتالیا بسیار نگران‌کننده است

از کرونا در رقم تا ایدز در لردگان؛ چه کسی بهای دروغ را می‌پردازد؟

خانواده زندانیان سیاسی با اشاره به اخبار شیوع کرونا در زندان خواهان آزادی یا مرخصی 'آنها شدند

انتقاد پومپئو از ایران و چین هم‌مان با افزایش نگرانی‌ها در مورد ویروس کرونا

اعزام هوایی‌پردازی خالی برای بازگرداندن ایرانیان، پیشنهاد آزمایش مسافران خروجی

پس از آمریکا، بریتانیا هم از تعویق مراسم تحلیف اشرف غنی استقبال کرد

۱۸ اسفند

ویدیو ویروس کرونا: همه‌گیری جهانی چیست؟

کرونا در ایران؛ مراجع تقلید چه می‌گویند؟

ویدیو افزایش تمہیدات جهانی برای مقابله با گسترش کرونا

ویروس کرونا: قرنطینه چطور در طول تاریخ با بیماری‌ها جنگیده است؟

ویدیو افزایش آمار مبتلایان کرونا در ایران؛ شیوع بیماری در ۲۰ استان کشور

ویدیو گره سیاسی کرونا: چرا آمار رسمی ایران مشکوک است؟

ویروس کرونا: بیمار صفر کیست و آیا یافتن او مهم است؟

ویروس کرونا؛ تایید ابتلای ۲۴۵ نفر و فوت ۲۶ نفر در ایران

ترامپ خطر شیوع ویروس کرونا را در آمریکا کم دانست

ابتلای شمار بیشتری از مقام‌های ایران به کرونا؛ معصومه ابتکار و مجتبی ذوالنور هم مبتلا شدند

در رسانه‌های آمریکا؛ چرا آمار کرونا در ایران از جهان متفاوت است؟

لغو نماز جمعه تهران و ده‌ها شهر دیگر ایران

عربستان سعودی ورود زائران حج عمره را موقتاً تعليق کرد

۱۹ اسفند

ویروس کرونا چه تاثیری بر جیب شما دارد؟

شهرهای بزرگ چطور از شیوع ویروس کرونا جلوگیری می‌کنند؟

کرونا در ایران؛ مدارس تا روز دوشنبه تعطیل شد

کرونا؛ نامه سناتور آمریکایی به پومپئو برای تسهیل کمک به ایران

افزایش شصت درصدی آمار رسمی مبتلایان به ویروس کرونا در ایران

ویروس کرونا در ایران جان دست کم ۲۱۰ نفر را گرفته است

ویروس کرونا؛ زنان حامله در معرض خطرند؟ و پاسخ به سوال‌های دیگر

کرونا در ایران؛ تعلیق فعالیت‌های اجتماعی محور در زندان‌ها و تسهیل در ارائه مرخصی

ویروس کرونا بدترین هفته بازارهای سهام جهان پس از بحران مالی ۲۰۰۸ را رقم زد

آمار جدید مبتلایان به ویروس کرونا و فوتی‌ها اعلام شد؛ ابتلای ۳۸۸ نفر و درگذشت ۳۴ قربانی

ویروس کرونا؛ چقدر با واکسن فاصله داریم؟

۱۰ اسفند

داعش از گسترش ویروس کرونا در ایران 'استقبال کرد'

هفت‌شنبه؛ کرونا در موسیقی و ترانه تازه عmad طالب‌زاده

کلاف پیچیده کرونا؛ به شمار بیماران بدون منشا مشخص افزوده شده

شش قدم؛ کرونا، چه کسی نمی‌گذارد لیگ فوتبال ایران تعطیل شود؟

چرا افکار عمومی به گزارش‌های رسمی ایران درباره کرونا بی‌اعتماد است

گسترش شیوع ویروس کرونا در جهان؛ سه مورد جدید ابتلا در بریتانیا

کرونا؛ کانادا به شهر و ندانش هشدار داد که ایران را ترک کنند

کرونا؛ ویروس‌ها چطور نامگذاری می‌شوند و چرا گاهی باعث بروز بحران می‌شوند

واکنش سرد تهران به پیشنهاد آمریکا برای کمک به کنترل شیوع کرونا در ایران

ویروس کرونا؛ نگرانی از گسترش سریع و گزارش موارد جدید ابتلا در آمریکا
آمار رسمی مرگ در اثر ویروس کرونا در ایران ۴۳ نفر؛ استرالیا محدودیت اعمال کرد
چین چگونه کرونا را مهار کرد؟
نگرانی از عوارض اجتماعی شیوع کرونا در ایران
ویروس کرونا؛ از اخبار تلویزیون فهمیدم مبتلا شده‌ام

۱۱ اسفند

شکایت از رهبر یک فرقه مذهبی در کره‌جنوبی به دلیل شیوع ویروس کرونا
آخرین آمار کرونا در ایران؛ مبتلایان بیش از ۹۷۰ نفر، قربانیان ۵۴ نفر
راز دانش؛ راز گسترش سریع کرونا چیست؟
همه بیمارستان‌های عمومی ایران باید بیماران کرونا را بپذیرند
سامانه خودارزیابی ویروس جدید کرونا در ایران راه‌اندازی شد
ناظران می‌گویند؛ ویروس کرونا با الهیات شیعه چه می‌کند؟

شیوع کرونا؛ آمارهای ابتلا و مرگ در ایران و جهان
فشارهای روانی ناشی از شیوع کرونا؛ گفت‌وگو با حسین قاضیان جامعه شناس
کرونا؛ افغانستان؛ نگران انتقال ویروس توسط مهاجران اخراجی از ایران هستیم

۱۲ اسفند

همه آنچه باید از کرونا بدانید

ویروس کرونا؛ 'پروتکل' تدفین مردگان در ایران چیست؟

شمار قربانیان کرونا در آمریکا به ۶ نفر رسید

جهان خودرو؛ کرونا خودروسازی را به کما می‌برد

بحران کرونا در ایران؛ دولت برای مردم چه کرد؟

ویروس کرونا؛ ازبکستان مرزش را با افغانستان بست

کرونا در ایران؛ رد پیشنهاد کمک آمریکا؛ ورود کمک‌های اروپا

برخورد اجتماعی ما با معضل کرونا چگونه باشد؟

ویروس کرونا؛ عذرخواهی رهبر فرقه مذهبی از مردم کره‌جنوبی

ناسا؛ شیوع ویروس کرونا در چین موجب پاکیزگی هوا شد

شمار قربانیان ویروس کرونا از ۳ هزار نفر گذشت

یاتا؛ دولت‌های خاورمیانه برای مقابله با کرونا به شرکت‌های هواپیمایی کمک کنند

بوریس جانسون؛ موارد ابتلا به کرونا در بریتانیا می‌تواند به سرعت زیاد شود

گسترش ویروس کرونا به ۶۶ کشور؛ شمار جانباختگان از سه هزار نفر گذشت

کرونا؛ پاسخ به سوالات شما؛ آیا فریز کردن، ویروس را از بین می‌برد؟

سازمان بهداشت جهانی؛ تجهیزات تشخیص کرونا برای ۱۰۰ هزار نفر به تهران رسید

آمار رسمی شیوع کرونا در ایران؛ ۶۶ مرگ و بیش از ۱۵۰۰ مبتلا

فرماندار نیویورک؛ نخستین بیمار ویروس کرونا در این ایالت از ایران آمده است

۱۳ اسفند

کرونا آرامش سرزمین آرامش صبحگاهی را برهم زد

ویروس کرونا؛ برپایی بیمارستان‌های صحرایی در قم و قزوین

احتمال تعویق المپیک به دلیل ویروس جدید کرونا

کرونا در ایران؛ نایب رئیس مجلس می‌گوید آمار قربانیان واقعی نیست

سازمان جهانی بهداشت؛ روش‌های کنترل کرونا مثبت بوده است

کرونا در آمریکا سه قربانی دیگر گرفت، آمار کل جانباختگان ۹ نفر شد
ویروس کرونا؛ امارات ۵۰ هزار کیت تشخیص به افغانستان کمک کرد
ویروس کرونا؛ مجازات برای انتشار تصاویر 'اقدام غیرمعارف' لیسیدن حرم
ویروس کرونا؛ 'تا یک پنجم' نیروی کار بریتانیا ممکن است مبتلا شود
کره جنوبی برای مقابله با ویروس کرونا 'شرایط جنگی' اعلام کرد
نایب رئیس مجلس ایران؛ آمار مبتلایان به کرونا واقعی نیست، بیمارستان‌ها جا ندارند
آمریکا برای مقابله با تبعات اقتصادی کرونا نرخ سود بانکی را کاهش داد
آیت‌الله خامنه‌ای؛ اطلاع‌رسانی درباره ویروس کرونا در ایران شفاف و صادقانه است
کرونا؛ پاسخ به سوال‌های شما؛ آیا تریاک و الکل مقاومت به ویروس را بالا می‌برد؟
آمار رسمی شیوع کرونا در ایران؛ مرگ ۷۷ نفر و بیش از ۲۳۰۰ مورد ابتلا
مقام‌ها و چهره‌های سیاسی؛ قربانیان و مبتلایان به ویروس کرونا در ایران چه کسانی هستند؟

۱۴ اسفند

آیا شیوع کرونا فقیر و غنی نمی‌شناسد؟
کرونا در ایران؛ آمار رسمی به تفکیک استان‌ها
کرونا در رسانه‌های آمریکا؛ اوباما؛ هول نکنید، فقط دست‌هایتان را بشویید
کرونا در آستانه نوروز؛ کشور نیمه تعطیل، سفرهای نوروز معلق
روایت جدادشده‌های کرونا؛ شرح روزهای طولانی جدایی از دیگران
'کارآزمایی بالینی روی داروهای کرونا در ایران آغاز شد'
شیوع کرونا در ایران؛ ماهان همچنان به چین پرواز می‌کند
ویروس کرونا؛ دانشجوی سنگاپوری در حمله 'ژاپنستانه' در لندن آسیب دید
کرونا؛ پاسخ به سوال‌های شما؛ آیا ماسک را می‌شود ضد عفونی و دوباره استفاده کرد؟

جهش آمار کرونا در ایران؛ اوضاع بدتر شده یا آمار، دقیق‌تر؟

کرونا در افغانستان؛ مدارس در هرات با تاخیر باز خواهد شد

ایتالیا مدارس و دانشگاه‌های این کشور را برای جلوگیری از شیوع بیشتر کرونا تعطیل می‌کند

کرونا در ایران؛ وزارت بهداشت: شمار فوت شدگان به ۹۲ تن رسید؛ بیش از ۲۹۰۰ شهروند مبتلا هستند

۱۵ اسفند

کرونا نوروز افغان‌ها را تعطیل می‌کند

وزارت بهداشت تاجیکستان: "ویروس کرونا در این کشور نیست"

سازمان بهداشت جهانی: چین الگوی خوبی برای مقابله با کرونا

کرونا در ایران: تعطیلی مدارس و دانشگاه‌های ایران تا آخر سال

ویروس کرونا؛ چرا مردم دستمال توالی انبار می‌کنند؟

مرگ دو مقام ایرانی دیگر بر اثر کرونا، فاطمه رهبر به کما رفت

کرونا و تحریم با اقتصاد ایران چه کرد؟

کرونا در ایران؛ تناقض آمار وزارت بهداشت و دانشگاه‌های علوم پزشکی استان‌ها

ویروس کرونا و تئوری‌های توطئه در فیسبوک؛ آیا می‌شود جلوی آن را گرفت

کرونا؛ پاسخ به سوال‌های شما؛ برای خرید شب عید چه نکاتی را رعایت کنیم؟

کرونا در ایران؛ آمار رسمی جانباختگان ۱۰۷ نفر و بیش از ۳۵۰۰ مبتلا

امارات از ساکنان و شهروندان خود خواست به دلیل شیوع کرونا سفر خارجی نروند

ویروس کرونا؛ کره جنوبی یک شهر دیگر را 'منطقه مراقبت ویژه' توصیف کرد

ویروس کرونا؛ کالیفرنیا بعد از مرگ یک نفر وضعیت اضطراری اعلام کرد

صندوق بین‌المللی پول برای مقابله با ویروس کرونا ۵۰ میلیارد دلار اختصاص داد

کرونا، ایدز و حقوق بشر

ویروس کرونا؛ واکسن کی ساخته می‌شود؟

ویروس کرونا؛ احتمال مرگ چقدر است؟

ویروس کرونا؛ اماکن گردشگری دنیا از توریست خالی شد

اذعان کاخ سفید به کمبود کیت‌های آزمایش ویروس کرونا

ویروس کرونا؛ تردد میان برخی نقاط ایران محدود می‌شود

کرونا در ایران؛ تازه‌ترین آمار رسمی: ۴۷۴۷ مورد ابتلا، ۱۲۴ مرگ

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس ایران: شیوع کرونا حمله بیوتوریستی است

بهای نفت و شاخص بورس‌های سهام اروپایی به خاطر شیوع کرونا سقوط کرد

کرونا: پاسخ به سوال‌های شما؛ با ترس و استرس احتمال ابتلا چه کنیم؟

محدودیت رفت و آمد بین شهرهای بزرگ ایران برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا

بحران شیوع کرونا چه پیامدهایی روانی در جامعه دارد؟

کرونا در افغانستان؛ سه مورد جدید شناسایی شدند

ویروس کرونا؛ مردم چه چیزهایی را انبار می‌کنند؟

شمار قربانیان ویروس کرونا در ایتالیا افزایش چشمگیری یافت

ویروس کرونا؛ افزایش مبتلایان و مرگ و میر در آلمان، بریتانیا، فرانسه و اسپانیا

آمارهای امیدبخش از چین در روزی که شمار مبتلایان کرونا ۱۰۰ هزار نفر شد

جدیدترین آمار رسمی کرونا در ایران، مرگ ۱۴۵ نفر و ابتلای ۵۸۲۳ نفر؛ وضعیت رشت 'وحشتناک' است

آمار رسمی کرونا در ایران: ۱۴۵ مورد مرگ، و افزایش هزار نفری مبتلایان در یک روز

ضربه کرونا به اقتصاد ایران در آستانه نوروز

تا کجا مردم ایران خود را مسئول جلوگیری از کرونا می‌دانند؟

۱۸

ویروس کرونا؛ ۱۳۳ مرگ جدید و قرنطینه گسترده در ایتالیا

کرونا در ایران؛ درخواست از روحانی برای اعلام 'وضعیت قرمز' در مازندران

ویروس کرونا در ایران؛ تازه‌ترین آمار رسمی: ۱۹۴ مرگ، ۶۵۶۶ مبتلا

پلیس ترکیه منتشرکنندگان خبر 'جعلی' درباره کرونا را تحويل مقام‌های قضائی می‌دهد

مرگ دست کم ۱۰ نفر در فروریختن هتل قرنطینه افراد مشکوک به کرونا در چین

کرونا در ایران؛ نماینده وزیر بهداشت از 'مرگ بیش از ۲۰۰ نفر بر اثر بیماری‌های تنفسی' در گیلان خبر داد

کرونا در ایران؛ چرا عده‌ای به توصیه‌ها بی‌توجهند

گسترش کرونا؛ تجربه چین و ایتالیا در قرنطینه

کرونا در ایران؛ سفرهای نوروزی به ۲۲ استان لغو شد

۱۹

ویروس کرونا تورنمنت معتبر تنیس را تعطیل کرد

فرماندار کاشان؛ تاکنون ۸۸ قربانی و ۱۰۵۶ مبتلا به کرونا داشته‌ایم

وزارت بهداشت ایران 'شناسایی دو نوع ویروس کرونا' را تکذیب کرد

کرونا؛ شورش در زندان‌های ایتالیا هم‌زمان با اعمال محدودیت‌های بی‌سابقه

کرونا؛ هر کسی وارد اسرائیل شود باید ۱۴ روز قرنطینه شود

ویروس کرونا در ایران؛ نمایندگان گیلان؛ وضعیت اضطراری است

نماینده مجلس ایران؛ دو نوع ویروس کرونا در ایران هست

ویروس کرونا؛ چکار کنیم که کمتر به صورتمان دست بزنیم؟

پیشگیری از کرونا با الكل جان بیش از بیست نفر را در ایران گرفت

کرونا؛ 'پنهان‌کاری' چین و دفاع مقام ارشد سازمان بهداشت جهانی از نقش این سازمان

آمار رسمی شیوع کرونا در ایران: مرگ ۲۳۷ نفر و بیش از ۷ هزار مورد ابتلا

مقام‌ها و چهره‌های سیاسی؛ قربانیان و مبتلایان به ویروس کرونا در ایران چه کسانی هستند؟

کاهش بی‌سابقه شیوع کرونا در چین و افزایش چشمگیر در اروپا

درگذشت ۴۳ نفر دیگر بر اثر کرونا در ایران

۲۰

کرونا؛ مترو، قطار، اتوبوس و هواپیما سوار بشویم؟

کرونا در ایران؛ سال تحصیلی جاری چه خواهد شد؟

تشکیل 'شورای پشتیبانی از تصمیمات ستاد ملی مبارزه با کرونا'

ویروس کرونا در ایتالیا؛ بیشترین تعداد مرگ در یک روز

تعداد مبتلایان به ویروس کرونا در افغانستان به هفت رسید

کرونا و کادر درمانی ایران؛ نه امنیت شغلی نه امنیت جانی

کرونا بازار شب عید را در کانادا کسداد کرد، در آمریکا رونق داد

جام ملت‌های اروپا در تنگنای کرونا؛ صد روز به یورو ۲۰۲۰

با نظر رهبر ایران، حسن روحانی 'ریاست ستاد مقابله با کرونا' را در دست می‌گیرد

شیوع کرونا؛ گزارشگر حقوق بشر سازمان ملل خواهان آزادی موقت زندانیان سیاسی ایرانی شد

چند چهره حزب جمهوری خواه آمریکا به ظن ابتلا به کرونا قرنطینه شدند

اعزام گارد ملی و ایجاد ناحیه محاصره در یک شهر ایالت نیویورک برای مبارزه با کرونا

رئیس صدا و سیما به نقل از وزیر بهداشت: شیوع کرونا تا یکماه دیگر به اوج می‌رسد

آمار رسمی شیوع کرونا در ایران: مرگ ۲۹۱ نفر و بیش از ۸ هزار مورد ابتلا

پژوهشگران بریتانیایی به دنبال حلقه گمشده شیوع کرونا؛ نقشه ژنتیک کلید معما

کرونا؛ کشورها چه اقداماتی برای جلوگیری از کرونا انجام داده‌اند

شیع جهانی کرونا؛ مرکل: ۷۰ تا ۶۰ درصد جمعیت آلمان احتمالاً به ویروس کرونا مبتلا می‌شوند

بحرین: ۷۷ مسافر بازگشتی از ایران کرونا دارند

کرونا در رسانه‌های آمریکا؛ چرا کاخ سفید روزانه چندین هزار تخم مرغ می‌خرد؟

ویروس کرونا؛ ایتالیا در قرنطینه به روایت عکس

شیع کرونا؛ آمارهای ابتلا و مرگ در ایران و جهان

کرونا؛ کاربران چینی مصاحبه سانسور شده دکتر افشاگر را پخش کردند

ویروس کرونا؛ شرکت‌های هواپیمایی هزاران پرواز را لغو می‌کنند

ویروس کرونا؛ عربستان سعودی، ایران را به رفتار 'غیر مسئولانه' متهم کرد

هشدار مقام‌های بهداشتی در غرب افغانستان: خطر شیع کرونا بسیار جدی است

آمار رسمی شیع کرونا در ایران؛ بیش از ۳۵۰ نفر جان خود را از دست داده‌اند

نگرانی پومپئو از وضع زندانی‌هایی آمریکایی به خاطر شیع ویروس کرونا در ایران

آیا یک درمان یافته از کرونا می‌تواند دوباره کرونا بگیرد؟

تناقضات آمار قربانیان کرونا در ایران؛ فاصله داده‌های رسمی با واقعیت‌ها

کرونا در ایران؛ روحانی می‌گوید قرنطینه خوبی دارد ولی ضرر شیع بیشتر است

مرگ ۲۹۱ نفر و بیش از ۸ هزار مبتلا به کرونا به روایت رسمی ایران

کرونا در آمریکا؛ ترامپ کاهش مالیات و کمک مالی را پیشنهاد می‌کند

تشدید نگرانی از گسترش کرونا در اروپا؛ آلمان هشدار داده که شاید هفتاد درصد مردمش مبتلا شوند

دبیرکل سازمان بهداشت جهانی: شیع کرونا به مرحله همه‌گیری جهانی رسیده است

کرونا چیست و چقدر خطرناک است؟

کرونا در ایران؛ آمار رسمی به تفکیک استان‌ها

کرونا؛ آمریکا یک‌ماه ورود اروپایی‌های شنگنی را ممنوع کرد

کره جنوبی؛ شیوه‌های پیشرفته تشخیص مانع شیوع گسترده کرونا

تناقض در آمارهای رسمی و محلی درگذشتگان کرونا در ایران

ویروس کرونا؛ آیا بین مردم و دین‌شان فاصله افتاده؟

تام هنکس و همسرش به کرونا مبتلا شدند

کرونا در ایران؛ نماینده تبریز؛ کشور باید قرنطینه شود

ادامه نزول بازارهای مالی جهان با بحران کرونا و محدودیت سفر به آمریکا

ویروس کرونا؛ همه‌گیری جهانی چیست و چرا حالا از این اصطلاح استفاده می‌کنیم؟

آمار رسمی شیوع کرونا در ایران؛ تعداد قربانیان به ۴۲۹ نفر رسید

کرونا در افغانستان؛ ارگ مراسم یادبود عبدالعلی مزاری را لغو کرد

شیوع کرونا؛ ایران از صندوق بین‌المللی پول ۵ میلیارد دلار کمک درخواست کرد

آیا اوضاع از کنترل کشورهای درگیر با ویروس کرونا خارج شده؟

آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به احتمال 'حمله بیولوژیکی' دستور داد نیروهای مسلح ایران قرارگاه کرونا ایجاد کنند

کرونا؛ ترامپ سفر از اروپا به آمریکا را متوقف کرد، رئیس شورای اروپا گفته اوضاع را بررسی می‌کند

۶. جمع‌بندی

در پایان باید گفت اگر خط رسانه‌ای روانی بی‌بی‌سی و دیگر رسانه‌های بیگانه و دستگاه پیچیده سیاست خارجی غرب شناخته نشود و مقابله جدی با آن صورت نگیرد و کشور بر اساس مراحل ذیل با اختلال مطلق نظام و فروپاشی و گسستهای مزمن سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، تحصیلی، بین‌المللی و... مواجه خواهد شد:

۱. ارتقاء بحران بهداشتی به بحران آموزشی به صورت قهری و حفظ آن به صورت مصنوعی
۲. ارتقاء بحران بهداشتی-آموزشی به بحران دینی
۳. ارتقاء بحران بهداشتی-آموزشی-دینی به بحران اقتصادی
۴. ارتقاء بحران بهداشتی-آموزشی-دینی به بحران امنیتی
۵. ارتقاء بحران داخلی به بحران خارجی و بین‌المللی

نتیجه نهایی: فروپاشی مطلق اجتماعی و آشوب‌های کور تمام‌نشدنی

بنابراین؛ اگرچه ممکن است اصل این ویروس ساخته دست مستکبرین نباشد^۱ اما امروز نظام استکبار به کمک ایدی خارجی و داخلی اش از این ویروس برای ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی ایران استفاده می‌کند. آن‌ها به دنبال گسترش مردم از دولت و نظام و حتی شخص رهبری هستند.

---

۱. که البته این فرض توسط برخی مراکز تخصصی مردود اعلام شده و دست‌ساز بودن این ویروس برای برخی متخصصین محرز است.

منابع

۱. اردشیر زابلی. (۱۳۹۴). بررسی رویکرد شبکه تلویزیونی بی.بی.سی فارسی درباره دهمین انتخابات ریاست جمهوری ایران. جستارهای سیاسی معاصر، (۴).
۲. امید منتظری. (۶ اسفند). "نوك کوه یخ" کرونا در ایران؛ در قم چه می‌گذرد؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳. امیر پیام. (۲۱ اسفند). کرونا در رسانه‌های آمریکا؛ چرا کاخ سفید روزانه چندین هزار تخم مرغ می‌خرد؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴. بی بی سی فارس. (۲۷ بهمن). ویروس کرونا: چرا دو خبرنگار در ووهان ناپدید شده‌اند؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۵. بی بی سی فارسی. (۲۳ بهمن). بیماری ناشی از ویروس کرونا نام رسمی گرفت؛ کووید-۱۹ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۶. بی بی سی فارسی. (۱۳ اسفند). تعطیلی مدارس تهران و دانشگاه‌های چند استان در پی گسترش کرونا [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۷. بی بی سی فارسی. (۲ اسفندالف). کرونا در ایران؛ بازداشت چندین نفر در چهار استان ایران به اتهام "شایعه‌پردازی" [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۸. بی بی سی فارسی. (۲ اسفندب). کرونا در ایران؛ لغو پروازها و "زیان" شرکت‌های هوایی [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۹. بی بی سی فارسی. (۱۱ اسفند). ویروس کرونا؛ ایران چقدر برای مقابله آماده است؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۰. بی بی سی فارسی. (۲ اسفندج). ویروس کرونا؛ شیوع بیشتر، افزایش تعداد کشورهای آلوده [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۱. بی بی سی فارسی. (۴ اسفند). ویروس کرونا؛ کره‌جنوبی، ژاپن، ایتالیا و ایران کانون‌های اصلی بعد از چین [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۲. بی بی سی فارسی. (۲۱ بهمن). ویروس کرونا؛ مرگبارترین روز با ۹۷ قربانی در یک روز [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۳. بی بی سی. (۱۵ بهمن). شیوع کرونا ویروس؛ منع فروش حیوانات وحشی در چین "باید دائمی شود" [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۴. بی بی سی. (۱۳ بهمن). ویروس کرونا؛ اولین قربانی در خارج از چین، ادامه خروج خارجیان از ووهان [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian

۱۵. بی‌بی‌سی. (۱۶ بهمن). ویروس کرونا؛ "ترجمی می‌دهم بمیرم تا اینکه به قرنطینه بروم" [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۶. بی‌بی‌سی فارسی. (۶ اسفندالف). آمار رسمی ویروس کرونا در ایران؛ تایید ابتلای ۹۵ نفر و فوت ۱۵ نفر [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۷. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۴ اسفند). آیا شیوع کرونا فقیر و غنی نمی‌شandasد؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۱۸. بی‌بی‌سی فارسی. (۹ بهمن). افزایش آمار قربانیان ویروس کرونا؛ برنامه استرالیا برای قرنطینه مسافران در یک جزیره [خبری]. بازیابی از <https://www.bbc.com/persian>
۱۹. بی‌بی‌سی فارسی. (۷ اسفند). انتقاد پومپئو از ایران و چین همزمان با افزایش نگرانی‌ها در مورد ویروس کرونا [BBC.COM/PERSIAN] بازیابی از bbc.com/persian
۲۰. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۶ اسفند). بحران شیوع کرونا چه پیامدهایی روانی در جامعه دارد؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۱. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۶ بهمن). سازمان بهداشت جهانی: پنجره فرصتی برای مهار کرونا وجود دارد [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۲. بی‌بی‌سی فارسی. (۶ اسفندب). سازمان جهانی بهداشت: جهان آماده ورود به مرحله همه‌گیری کرونا شود [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۳. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۰ بهمن). شیوع کرونا؛ ایران: خارج کردن ایرانیان از ووهان، مستلزم موافقت دولت چین است [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۴. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۹ اسفند). کرونا در ایران؛ مدارس تا روز دوشنبه تعطیل شد [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۵. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۵ اسفند). کرونا در روزنامه‌های تهران؛ از تجربه عضو شورای شهر تا نتیجه آزمایش پس از مرگ بیمار [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۶. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۰ اسفند). گسترش شیوع ویروس کرونا در جهان؛ سه مورد جدید ابتلا در بریتانیا [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۷. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۸ بهمن). ویروس کرونا: ۵ نکته که باید بدانیم [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۸. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۷ بهمن). ویروس کرونا؛ افزایش آمار تلفات در چین؛ قرنطینه چند صد نفر در تاجیکستان [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۲۹. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۳ بهمن). ویروس کرونا؛ انزوای عمیق چین، تمهدات کشورها برای مقابله با ویروس [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳۰. بی‌بی‌سی فارسی. (۳ بهمن). ویروس کرونا؛ راههای ورودی و خروجی دو شهر چین بسته شد [خبری]. بازیابی از BBC.COM/PERSIAN
۳۱. بی‌بی‌سی فارسی. (۶ اسفندج). ویروس کرونا؛ لغو پروازها و افزایش هشدارها درباره سفر به ایران [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳۲. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۷ اسفند). ویروس کرونا؛ مردم چه چیزهایی را انبار می‌کنند؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳۳. بی‌بی‌سی فارسی. (۱۹ بهمن). ویروس کرونا؛ هشدار سازمان جهانی بهداشت علیه "نظریه‌های توطنه" [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian

۳۴. تارنمای بی‌بی‌سی فارسی. (۱۳۹۵). درباره ما [خبری]. بازیابی از <https://www.bbc.com/persian>
۳۵. تیم بتون. (۱۲ بهمن). ویروس کرونا: چرا امراض بیشتری از حیوانات به انسان منتقل می‌شود؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳۶. جعفر بهکیش. (۱۶ اسفند). کرونا، ایدز و حقوق بشر [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳۷. حسین باستانی. (۶ اسفند). چرا این تعداد از مسئولان حکومت ایران کرونا گرفته‌اند؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۳۸. حسین محمدی نجم. (۱۳۹۰). افکار عمومی و تکنیکهای عملیات روانی. *تحقیقات روابط عمومی*, (۶۰).
۳۹. دکتر هادی نقدی. (۱۳۹۸). حس عدم کنترل، ترس از کرونا را تشدید کرده است [خبرگزاری]. بازیابی از <https://www.irna.ir>
۴۰. زاریا گوروت. (۱۰ اسفند). کرونا؛ ویروس‌ها چطور نامگذاری می‌شوند و چرا گاهی باعث بروز بحران می‌شوند [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴۱. سیاوش اردلان. (۱۹ اسفند). کاهش بی‌سابقه شیوع کرونا در چین و افزایش چشمگیر در اروپا [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴۲. شیدا هوشمندی. (۱۲ بهمن). بحران کرونا جهانی می‌شود: آمریکا و استرالیا ورود چینی‌ها را ممنوع کردند [خبری]. بازیابی از [/bbc.com/persian](http://bbc.com/persian)
۴۳. شیدا هوشمندی. (۱۳ بهمن). کرونا در راه: ایران هنوز پروازهای چین را متوقف نکرده [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴۴. علیرضا مناف زاده. (۲۰۲۰، ۲۶ فوریه). پا به پای ویروس کرونا (از زیستگاه نخستین تا مقصد نهایی) [خبری]. بازیابی از <http://www.rfi.fr>
۴۵. علی محمد نائینی؛ محمدعلی سعدی؛ و روح الله نوروزی. (۱۳۹۶). عملیات روانی بی‌بی‌سی فارسی با مضمون تحریم‌های اقتصادی علیه ایران. مدیریت بحران و وضعیت اضطراری, (۳۲).
۴۶. فؤاد مسیحا. (۱۵ بهمن). ویروس کرونا؛ دانشجویان ایرانی از چین به خانه بر می‌گردند [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴۷. مانیتورینگ BBC. (۹ بهمن). ویروس کرونا: اطلاعات غلط درباره ویروس به سرعت پخش می‌شود [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴۸. نوین سینگ خدکا. (۱۷ بهمن). چرا شیوع ویروس کرونا می‌تواند نعمتی برای حیات وحش باشد [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian
۴۹. هلن بریگز. (۶ اسفند). ویروس کرونا؛ کدام حیوان وحشی بیماری را به انسان داد؟ [خبری]. بازیابی از bbc.com/persian